

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 20 oktober 2010, kenmerk 42/5.3/2010010451;

gelet op de desbetreffende wetsbepalingen;

BESLUITEN:

vast te stellen de navolgende wijzigingen van de Provinciale omgevingsverordening Drenthe.

ARTIKEL I

1. In artikel 1.1 worden, onder vernummering van de onderdelen c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t in e, f, g, h, i, k, l, m, n, o, p, q, r, s, u, v, w, x, en met wijziging van de punt op het einde van de begripsbepaling onder t in een punt komma, de volgende begripsbepalingen toegevoegd.
  - c. boorput: met daartoe geschikte werktuigen aangebrachte put, daaronder begrepen een in de grond gecontroleerd en mechanisch aangebrachte sondering;
  - d. buisleiding: buisleiding voor het transport van gas (met uitzondering van aardgasleiding bestemd voor het plaatselijke transport van en naar particulieren en bedrijven), olie of chemicaliën, alsmede een leiding voor het transport van elektriciteit die wordt gekoeld met olie of chemicaliën;
  - j. grond- of funderingswerken: een werk in de bodem, daaronder begrepen het plaatsen of verwijderen van palen, damwanden of folies;
  - t. schadelijke stoffen: stoffen, combinaties van stoffen of vloeistoffen, preparaten of andere producten, in welke vorm dan ook, waarvan hetzij in het algemeen, hetzij in het gegeven geval kan worden verwacht dat ze - op of in de bodem gebracht of gerakend - de bodem verontreinigen of kunnen verontreinigen;
  - y. achtergrondwaarde, baggerspecie, grond, IBC-bouwstof, kwaliteitsklasse wonen, kwaliteitsklasse A en werk: hetgeen daaronder wordt verstaan in het Besluit bodemkwaliteit dan wel de Regeling bodemkwaliteit.
2. Voorafgaand aan Hoofdstuk 3 wordt de volgende aanduiding ingevoegd.

DEEL II, RUIMTELIJKE ORDENING

3. Na de aanduiding "Deel II, Ruimtelijke ordening" wordt een nieuw hoofdstuk 3 ingevoegd, luidende als volgt.

HOOFDSTUK 3, RUIMTELIJKE ORDENING

[Gereserveerd]

4. Voorafgaand aan Hoofdstuk 4 wordt de volgende aanduiding ingevoegd.

DEEL III, MILIEU

5. De aanduiding "Deel II, Milieu", voorafgaand aan Hoofdstuk 5, komt te vervallen.
6. Hoofdstuk 5 komt in zijn geheel te vervallen en wordt als volgt vervangen.

HOOFDSTUK 5, WARMTE- EN KOUDEOPSLAG**Artikel 5.1, Begripsbepalingen**

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- a. WKO-systeem: een bodemenergiesysteem dat kan bestaan uit een open dan wel een gesloten systeem;
- b. open systeem: een bodemenergiesysteem waarmee uitwisseling van warmte of koude met de bodem plaatsvindt door grondwater uit de bodem te onttrekken en weer daarin terug te brengen;
- c. gesloten systeem: een bodemenergiesysteem waarmee uitwisseling van warmte of koude met de bodem plaatsvindt, zonder daarbij grondwater te verplaatsen;
- d. zone I: een in de ondergrond liggende zone die ligt tussen het maaiveld en een diepte van 25 m beneden maaiveld;
- e. zone II: een in de ondergrond liggende zone die ligt tussen een diepte van 25 m beneden maaiveld en een diepte van 300 m beneden maaiveld;
- f. rood gebied: een verbodsgebied dat in deze verordening is aangewezen waar bodemenergie niet is toegestaan;
- g. oranje gebied: een restrictiegebied dat in deze verordening is aangewezen en als zodanig op kaart staat aangegeven, waar in geval van strijdige belangen de bescherming van daarbij aangewezen belangen voorrang heeft op de toepassing van bodemenergie;
- h. groen gebied: een gebied dat niet is aangewezen als rood of oranje gebied;
- i. klein systeem: een WKO-systeem waarbij bij een open systeem de onttrokken hoeveelheid maximaal 10 m³ per uur bedraagt en bij gesloten systemen sprake is van een maximale capaciteit van 70 kW (thermisch);
- j. eco-scan: een onderzoek als bedoeld in de Flora- en Faunawet en de Natuurbeschermingswet naar de mogelijk negatieve effecten op de flora en fauna van de geplande activiteit;
- k. archeologische toets: een (voor)onderzoek als bedoeld in de Wet op de Archeologische Monumentenzorg naar de gevolgen van een activiteit voor de mogelijke archeologische waarden in een gebied;
- l. WKO-masterplan: een plan waarin het gebruik van de ondergrond in een bepaald gebied ten aanzien van open en gesloten WKO-systeemen zo optimaal mogelijk wordt geregeld.

Artikel 5.2, Doelstellingen

De toepassing van dit hoofdstuk is gericht op het zodanig reguleren en sturen van de aanleg van WKO-systemen dat hiermee een bijdrage wordt geleverd aan een duurzame energieopwekking. Tevens is het gericht op het stimuleren dat WKO op een zodanige wijze wordt aangelegd dat rekening wordt gehouden met de onderlinge relatie van deze WKO-systemen en andere (toekomstige) belangen die spelen in de ondergrond.

Artikel 5.3, Open systemen

1. Het verbod als bedoeld in artikel 6.4, eerste lid, onder b, van de Waterwet is niet van toepassing op het onttrekken van grondwater ten behoeve van een bodemenergiesysteem in een groen gebied waarbij de te onttrekken hoeveelheid ten hoogste 10 m³ per uur be-

draagt en wordt voldaan aan hetgeen met betrekking tot deze onttrekking is opgenomen in Bijlage II van deze verordening.

2. Van de voorgenomen aanleg van een bodemenergiesysteem als bedoeld in het eerste lid doet de eigenaar van het perceel waarop het perceel wordt aangelegd 2 weken voor de start van de aanleg melding bij gedeputeerde staten

Artikel 5.4, Gesloten systemen

1. Het is verboden om een gesloten WKO-systeem aan te leggen of te hebben.
2. Het is verboden om in zone II een gesloten WKO-systeem aan te leggen door middel van een methode waarbij het systeem in de bodem wordt gedrukt.
3. Het verbod als bedoeld in het eerste lid is niet van toepassing op de aanleg van een klein systeem in een groen gebied als wordt voldaan aan hetgeen met betrekking tot dit gesloten WKO-systeem is opgenomen in Bijlage II van deze verordening.
4. Van de voorgenomen aanleg van een gesloten WKO-systeem, als bedoeld in het derde lid, doet de eigenaar van het perceel waarop het perceel wordt aangelegd 2 weken voor de start van de aanleg melding bij gedeputeerde staten.
5. Het verbod genoemd in het eerste lid is niet van toepassing op gesloten WKO-systemen die aanwezig waren op het moment van inwerkingtreding van dit artikel.

Artikel 5.5, Ontheffing gesloten systeem

Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van het verbod als bedoeld in artikel 5.4, eerste lid.

Artikel 5.6, Melding en ontheffing

Voor het doen van een melding of het aanvragen van een ontheffing als bedoeld in dit hoofdstuk, wordt gebruikgemaakt van een door gedeputeerde staten vastgesteld formulier.

Artikel 5.7, Aanvullende voorwaarden

Bij een aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 6.4, eerste lid, onder b, van de Waterwet of een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 5.5, dat betrekking heeft op een WKO-systeem dat wordt aangelegd in een oranje gebied, gaat:

- a. in het geval dat er sprake is van een gebied dat is aangewezen op grond van de Habitat- of Vogelrichtlijn dan wel de Natuurbeschermingswet de aanvraag vergezeld van een ecoscan;
- b. in het geval dat er sprake is van een gebied dat is opgenomen op de door de Rijksdienst Oudheidkundig Bodemonderzoek vastgestelde Archeologische monumentenkaart de aanvraag vergezeld van een archeologische toets.

Artikel 5.8, WKO-masterplan

1. De gemeente kan een WKO-masterplan vaststellen.
2. Het plan moet worden goedgekeurd door gedeputeerde staten.
3. Gedeputeerde staten kunnen nadere regels stellen met betrekking tot de inhoud van het WKO-masterplan.

Artikel 5.9, Reikwijdte WKO-masterplan

Indien de aanvraag om een vergunning als bedoeld in artikel 6.4, eerste lid, onder b, van de Waterwet of een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 5.5 betrekking heeft op een WKO-systeem dat wordt aangelegd in een gebied waarop een WKO-masterplan van toepassing is, nemen gedeputeerde staten bij de verlening van de vergunning of ontheffing hetgeen hierover is opgenomen in dit plan in acht.

Artikel 5.10, Voorschriften en beperkingen gesloten systemen

1. Aan een ontheffing als bedoeld in artikel 5.5 kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. De aan de ontheffing te verbinden voorschriften kunnen mede betrekking hebben op het na het staken van de vergunde handeling wegnemen, compenseren of beperken van de door de vergunde handeling of het staken van die handeling veroorzaakte nadelige gevolgen voor het watersysteem.
2. Gedragingen in strijd met de aan de ontheffing verbonden voorschriften zijn verboden.

Artikel 5.11, Weigeringsgronden

Een vergunning als bedoeld in artikel 6.4, eerste lid, onder b, van de Waterwet of een ontheffing als bedoeld in artikel 5.5, wordt geweigerd:

- a. voor zover de verlening daarvan niet verenigbaar is met de doelstellingen in artikel 5.2;
- b. indien uit de onderzoeken als bedoeld in artikel 5.7, eerste lid, onder a of b, blijkt dat de realisatie van een WKO-systeem onacceptabele schade veroorzaakt aan de te beschermen waarden in dat gebied of in strijd is met de doelstellingen die ten grondslag liggen aan de belangen op grond waarvan het gebied of het object zijn bijzondere status heeft gekregen;
- c. indien het WKO-systeem effecten veroorzaakt in een rood gebied.

Artikel 5.12, Wijziging

1. Gedeputeerde staten kunnen een ontheffing als bedoeld in artikel 5.5 en de daaraan verbonden voorschriften of beperkingen wijzigen of aanvullen.
2. Gedeputeerde staten kunnen de ontheffing, als bedoeld in het eerste lid, geheel of gedeeltelijk intrekken, indien de ontheffing gedurende 3 achtereenvolgende jaren niet is gebruikt.
3. Gedeputeerde staten trekt de ontheffing, als bedoeld in het eerste lid, of de vergunning, als bedoeld in artikel 6.4, eerste lid, onder b, van de Waterwet geheel of gedeeltelijk in:
  - a. op aanvraag van de vergunninghouder;
  - b. indien zich omstandigheden en feiten voordoen waardoor de handeling of handelingen waarvoor de ontheffing is verleend niet langer toelaatbaar worden geacht met het oog op het belang waarmee deze regeling is opgesteld.

Artikel 5.13, Rechtsopvolging

1. De ontheffing geldt tevens voor de rechtsopvolgers van de vergunninghouder, tenzij dat bij de ontheffing anders is geregeld.
2. De rechtsopvolger van de ontheffing doet binnen 4 weken nadat de ontheffing voor hem is gaan gelden daarvan mededeling aan gedeputeerde staten.

7. In artikel 7.1:

- a. komt in het eerste lid het woord "kaarten" te vervallen en wordt vervangen door de zinsnede: en als zodanig aangegeven kaart A.
- b. komt het tweede lid te vervallen en wordt vervangen door:
  2. Een gebied ter bescherming van het grondwater kan bestaan uit de volgende zones:
    - a. waterwingebied
    - b. grondwaterbeschermingsgebied
    - c. verbodszone diepe boringen
    - d. grondwaterbeschermingsgebied Drentsche Aa

8. In artikel 7.2 komt in de eerste zin het woord "kaarten" te vervallen en wordt vervangen door de zinsnede: en als zodanig aangegeven kaart A.
9. Artikel 7.3 komt te vervallen en wordt als volgt vervangen.

Artikel 7.3

1. Ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten de kwaliteit van het grondwater in een gebied dat in artikel 5.1.2 is aangewezen kan worden geschaad, is verplicht dergelijk handelen achterwege te laten - behoudens voor zover dat ingevolge de bepalingen van dit hoofdstuk uitdrukkelijk is toegestaan - dan wel, indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die schade te voorkomen, dan wel indien die schade niet kan worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.
  2. In geval van een verontreiniging of een direct dreigende verontreiniging van het grondwater behoort tot de maatregelen, bedoeld in het eerste lid, in ieder geval dat degene die de werkzaamheden verricht of doet verrichten, terstond gedeputeerde staten en de directeur van het drinkwaterbedrijf informeert.
  3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing:
    - a. voor zover artikel 9.2.1.2 of artikel 10.1, eerste, tweede of derde lid, van de Wet milieubeheer of artikel 13 van de Wet bodembescherming van toepassing is;
    - b. met betrekking tot inrichtingen tenzij in deze verordening anders is bepaald.
10. Titel 7.3, Grondwaterbescherming, komt inclusief alle paragrafen en artikelen te vervallen en wordt als volgt vervangen.

TITEL 7.3, GRONDWATERBESCHERMING**Paragraaf 7.3.1, Bevoegd gezag****Artikel 7.3a (bevoegd gezag)**

Waar in titel 7.3 sprake is van bevoegd gezag wordt hiermee bedoeld:

- a. indien sprake is van een toestemming voor een activiteit als bedoeld in artikel 1.3a, eerste lid, van de Wet milieubeheer: het daartoe bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht aangewezen bevoegde gezag;
- b. in alle andere gevallen: gedeputeerde staten.

Paragraaf 7.3.2, Waterwingebieden**Artikel 7.4 (inrichtingen)**

1. Het is verboden in een waterwingebied een inrichting op te richten of in werking te hebben indien die inrichting behoort tot een categorie die is aangewezen in bijlage I van het Besluit omgevingsrecht.
2. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor de eigenaar of exploitant van een waterleidingmaatschappij, indien het in werking hebben van de inrichting noodzakelijk is voor de openbare drinkwatervoorziening.

Artikel 7.5 (activiteiten buiten inrichtingen)

1. Het is in waterwingebieden verboden:
  - a. schadelijke stoffen te hebben, te gebruiken, te vervoeren of op of in de bodem te

- b. brengen;
  - b. een constructie of werk van welke aard dan ook op of in de bodem op te richten, tot stand te brengen, aan te leggen, te hebben of te gebruiken, als daarmee verspreiding van schadelijke stoffen in de bodem of aantasting van de beschermende werking van bodemlagen ontstaat of kan ontstaan;
  - c. grond of baggerspecie toe te passen waarvan de kwaliteit de achtergrondwaarde overschrijdt;
  - d. handelingen te verrichten waardoor direct of indirect warmte aan het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd;
  - e. een lozing in de bodem uit te voeren.
2. Onder schadelijke stoffen worden in elk geval begrepen aardolie en aardolieproducten, afvalstoffen, IBC-bouwstoffen, meststoffen als bedoeld in de Meststoffenwet en gewasbeschermingsmiddelen en biociden als bedoeld in de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden.
3. Onder de in het eerste lid, onder b, bedoelde constructies of werken worden in elk geval begrepen boorputten, grond- en funderingswerken, wegen, parkeergelegenheden voor motorvoertuigen, kampeerterrainen, recreatiecentra, leidingen, installaties, opslagreservoirs, begraafplaatsen en terreinen voor de uitstrooiing van as.
4. Het in het eerste lid onder a, b en c gestelde verbod geldt niet voor:
- a. het oprichten en hebben van boorputten voor de controle van het grondwater ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening;
  - b. het toepassen van strooizout ten behoeve van de gladheidbestrijding;
  - c. schadelijke stoffen aanwezig in en benodigd voor het doen functioneren van motorvoertuigen, motorwerktuigen of bromfietsen;
  - d. het vervoeren van schadelijke stoffen in afgesloten en vloeistofdichte tanks of in een deugdelijke gesloten verpakking, mits deugdelijk geladen, afdoende beschermd tegen invloeden van weersomstandigheden en op zodanige wijze dat geen gevaar voor verspreiding of verstuiwing bestaat;
  - e. het hebben of gebruiken van geringe hoeveelheden schadelijke stoffen, niet zijnde gewasbeschermingsmiddelen of biociden, bij woningen en andere gebouwen die dienen of gediend hebben voor normaal gebruik ter plaatse of afkomstig zijn van normaal gebruik van die woningen of gebouwen, mits bewaard in een deugdelijke verpakking en afdoende beschermd tegen invloeden van weersomstandigheden;
  - f. het verspreiden van baggerspecie die vrijkomt bij regulier onderhoud van watergangen, over het aangrenzend perceel met inachtneming van het Besluit bodemkwaliteit;
  - g. het onderzoeken en saneren van de bodem met inachtneming van de Wet bodembescherming.
5. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor de eigenaar of exploitant van een waterleidingmaatschappij, indien de desbetreffende activiteit of gedraging noodzakelijk is voor de openbare drinkwatervoorziening of als de activiteit of gedraging is opgenomen in een beheerplan als bedoeld in artikel 7.6.

Artikel 7.6 (beheerplannen)

1. De waterleidingmaatschappij stelt, voor de bij haar in gebruik zijnde waterwingebieden, beheerplannen op waarin is aangegeven op welke wijze de waterwingebieden zijn of worden ingericht en beheert en op welke wijze de bodem en het grondwater worden beschermd met het oog op de waterwinning. In de beheerplannen kan worden aangegeven welke activiteiten en handelingen als bedoeld in artikel 7.5 in het voor dat gebied opgestelde beheerplan naar de mening van de waterleidingmaatschappij in dat gebied toege-

- staan zijn.
2. Het in het eerste lid bedoelde beheerplan behoeft de goedkeuring van gedeputeerde staten.

Paragraaf 7.3.3, Grondwaterbeschermingsgebieden

Artikel 7.7 (inrichtingen)

Het is verboden in een grondwaterbeschermingsgebied een inrichting op te richten of in werking te hebben indien die inrichting behoort tot een of meer van de categorieën die zijn aangewezen in bijlage I.

Artikel 7.8 (boorputten en grond- of funderingswerken)

1. Het is in een grondwaterbeschermingsgebied verboden boorputten op te richten, in exploitatie te nemen of te hebben.
Het verbod geldt niet voor:
  - a. boorputten voor de controle van het grondwater ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening;
  - b. het onderzoeken of saneren van de bodem in het kader van de Wet bodembescherming; of
  - c. tijdelijke bronbemaling,
mits de BRL SIKB 2101, Mechanisch boren in acht wordt genomen en voor de algemene kwaliteitseisen voor het uitvoerende boorbedrijf BRL SIKB 2100 in acht wordt genomen.
2. Het is in een grondwaterbeschermingsgebied verboden grond- of funderingswerken uit te voeren of te hebben op een diepte van 3 m of meer onder het maaiveld.
Het verbod geldt niet voor graafwerkzaamheden en het inbrengen van palen indien wordt voldaan aan de volgende algemene voorschriften:
  - a. bij graafwerkzaamheden: indien grond wordt verwijderd, wordt het bodemprofiel aangevuld tot ten minste 3 m onder het maaiveld zoals dat aanwezig was voorafgaand aan de graafwerkzaamheden, en aansluitend op eventueel aangelegde kunstwerken;
  - b. voor het inbrengen van palen: indien uitsluitend gebruik gemaakt wordt van:
    - 1° grondverdringende gladde geprefabriceerde palen zonder verbrede voet;
    - 2° in de grond gevormde palen waarbij een hulpbuis wordt gebruikt die niet plaatselijk verbreed is, grondverdringend wordt ingebracht en niet wordt getrokken; of
    - 3° schroefpalen.
3. Van het voornemen tot het oprichten van een boorput of het uitvoeren van grond- of funderingswerken, waarbij toepassing wordt gegeven aan de in het tweede lid bedoelde voorschriften, doet degene die de activiteit onderneemt een melding. Ten aanzien van de melding is artikel 7.20 van toepassing.

Artikel 7.9. (buisleidingen)

Het is verboden in een grondwaterbeschermingsgebied een buisleiding te leggen, te hebben, te vervangen, te veranderen of te verleggen.

Artikel 7.10 (gebouwen, wegen en andere verhardingen)

1. Het is in een grondwaterbeschermingsgebied verboden om afstromend water van gebouwen en verhardingen op of in de bodem te lozen. Het verbod geldt niet voor oppervlakkige infiltraties:
  - a. ten aanzien van gebouwen: indien geen bouwmaterialen worden gebruikt die tot

- gevolg hebben dat schadelijke stoffen door afspoelen of uitloging in het afstromend water kunnen komen en afstromend water uitsluitend infiltreert via een doelmatig werkend zuiveringssysteem;
- b. ten aanzien van wegen: indien het afstromend water uitsluitend infiltreert via een doelmatig werkend zuiveringssysteem.
2. Het is in een grondwaterbeschermingsgebied verboden afstromend water via diepinfiltratie in het grondwater te lozen.
  3. Het is in een grondwaterbeschermingsgebied verboden parkeergelegenheid voor motorvoertuigen, anders dan voor privégebruik, aan te bieden indien het terrein niet is voorzien van een aaneengesloten verharding.
  4. Van het voornemen tot het lozen van afstromend water op of in de bodem als bedoeld in het eerste lid, doet degene die de activiteit onderneemt een melding. Ten aanzien van de melding is artikel 7.20 van toepassing.

Artikel 7.11 (begraafplaatsen)

Het is verboden in een grondwaterbeschermingsgebied een begraafplaats of uitstrooiveld, als bedoeld in de Wet op de lijkbezorging, of een dierenbegraafplaats aan te leggen of te hebben.

Artikel 7.12 (gewasbeschermingsmiddelen)

Het is verboden in grondwaterbeschermingsgebieden buiten inrichtingen gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken indien:

1. in de voor die gewasbeschermingsmiddelen door de Ctgb afgegeven toelatingsbeschikking als wettelijk gebruiksvoorschrift is opgenomen: "Het is verboden dit middel in grondwaterbeschermingsgebieden als bedoeld in de Wet bodembescherming, daaronder niet begrepen de gebieden waarbinnen uitsluitend fysische bodemaantastingen, zoals grondboringen zijn verboden, te gebruiken";
2. in de voor die gewasbeschermingsmiddelen door de Ctgb afgegeven toelatingsbeschikking als wettelijk gebruiksvoorschrift is opgenomen dat het gebruik in bepaalde perioden, op bepaalde gronden of in bepaalde gewassen verboden is binnen grondwaterbeschermingsgebieden als bedoeld in de Wet bodembescherming, daaronder niet begrepen de gebieden waarbinnen uitsluitend fysische bodemaantastingen zoals grondboringen zijn verboden, waar het gaat om toepassingen in die bepaalde perioden, op die bepaalde gronden of in die bepaalde gewassen.

Artikel 7.13 (warmtetoevoeging en –onttrekking)

Het is verboden in een grondwaterbeschermingsgebied werken tot stand te brengen of handelingen te verrichten waardoor direct of indirect warmte aan het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd.

Artikel 7.14 (IBC-bouwstoffen, verontreinigde grond en baggerspecie)

1. Het is verboden in een grondwaterbeschermingsgebied IBC-bouwstof toe te passen.
2. Het is verboden in een grondwaterbeschermingsgebied grond of baggerspecie toe te passen.
3. Het in het tweede lid gestelde verbod geldt niet voor de toepassing van grond of baggerspecie:
  - a. op of in de bodem: indien de kwaliteit van de grond of baggerspecie
    - 1° de achtergrondwaarde niet overschrijdt, dan wel
    - 2° de maximale waarden van de kwaliteitsklasse wonen niet overschrijdt, de kwaliteit van de ontvangende bodem gelijk is aan of slechter is dan de kwaliteitsklasse wonen en de grond of baggerspecie uit het grondwaterbescher-

- mingsgebied afkomstig is;
- b. in oppervlaktewater: indien de kwaliteit van de grond of baggerspecie
    - 1° de achtergrondwaarde niet overschrijdt, dan wel
    - 2° de maximale waarden van de kwaliteitsklasse A niet overschrijdt, de kwaliteit van de ontvangende waterbodem gelijk is aan of slechter is dan de kwaliteitsklasse A en de grond of baggerspecie uit het grondwaterbeschermingsgebied afkomstig is;
  - c. bij toepassing in een omvang van meer dan 5.000 m³ indien wordt aangetoond dat de risico's op verontreiniging van het grondwater voor de desbetreffende drinkwaterwinning niet toenemen, de grond of baggerspecie uit het grondwaterbeschermingsgebied afkomstig is en de kwaliteit van de grond of baggerspecie
    - 1° bij een toepassing op of in de bodem de maximale waarden van de kwaliteitsklasse wonen niet overschrijdt;
    - 2° bij een toepassing in oppervlaktewater de maximale waarden van de kwaliteitsklasse A niet overschrijdt;
  - d. voor zover het betreft baggerspecie die vrijkomt bij regulier onderhoud van watergangen: op het aangrenzend perceel, met het oog op het herstellen of verbeteren van die percelen.
4. Van het voornemen tot een toepassing als bedoeld in het derde lid, onder c, doet degene die de activiteit onderneemt, een melding. De melding bevat de resultaten van locatie-specifiek onderzoek op grond waarvan kan worden vastgesteld dat de risico's op verontreiniging van het grondwater voor de betreffende drinkwaterwinning niet toenemen. Ten aanzien van de melding is artikel 7.20 van toepassing.

Paragraaf 7.3.4, Verbodszone diepe boringen

Artikel 7.15

1. De artikelen 7.8, 7.10, tweede lid, en 7.13 zijn van toepassing in verbodszones diepe boringen, met dien verstande dat in die artikelen voor "grondwaterbeschermingsgebied" wordt gelezen: verbodszone diepe boringen.
2. De in het eerste lid van toepassing verklaarde verboden gelden niet indien de activiteiten of handelingen waarop deze verboden betrekking hebben niet dieper gaan dan de voor die zone geldende en op kaart aangegeven maximale diepte.

Paragraaf 7.3.5, Grondwaterbeschermingsgebied Drentsche Aa

Artikel 7.16

Het is verboden om vanuit de op kaart aangegeven waterlopen oppervlaktewater in te nemen bestemd voor het (rechtstreeks) vullen en spoelen van machines voor het verspuiten van gewasbeschermingsmiddelen.

Artikel 7.17

1. Het is verboden om binnen een afstand van 4 m vanaf de insteek van het oppervlaktewater van de op kaart aangegeven waterlopen gewasbeschermingsmiddelen toe te passen.
2. Het verbod in het eerste lid van dit artikel is niet van toepassing op het gebruik van op grond van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden toegelaten gewasbeschermingsmiddelen door middel van de pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, brandnetel, ridderzuring en jacobskruiskruid op gronden in gebruik als grasland, wegbermen, plantsoenenranden en/of bermen langs spoorwegen, met uitzondering van:
  - a. die gewasbeschermingsmiddelen waarbij in de voor die gewasbeschermingsmid-

delen door de Ctgb afgegeven toelatingsbeschikking als wettelijk gebruiksvoorschrift is opgenomen: "Het is verboden dit middel in grondwaterbeschermingsgebieden als bedoeld in de Wet bodembescherming, daaronder niet begrepen de gebieden waarbinnen uitsluitend fysische bodemaantastingen zoals grondboringen zijn verboden, te gebruiken";

- b. die gewasbeschermingsmiddelen waarbij in de voor die gewasbeschermingsmiddelen door de Ctgb afgegeven toelatingsbeschikking als wettelijk gebruiksvoorschrift is opgenomen dat het gebruik in bepaalde perioden, op bepaalde gronden of in bepaalde gewassen verboden is binnen grondwaterbeschermingsgebieden als bedoeld in de Wet bodembescherming, daaronder niet begrepen de gebieden waarbinnen uitsluitend fysische bodemaantastingen zoals grondboringen zijn verboden, waar het gaat om toepassingen in die bepaalde perioden, op die bepaalde gronden of in die bepaalde gewassen.

Paragraaf 7.3.6, Aanduiding gebieden

Artikel 7.18

1. De waterleidingmaatschappij dient de grondwaterbeschermingsgebieden en de waterwingebieden aan te duiden door middel van borden, waarvan het model door gedeputeerde staten is vastgesteld.
2. De borden met het opschrift "grondwaterbeschermingsgebied" respectievelijk "waterwingebied" dienen te worden geplaatst langs alle verharde en onverharde openbare wegen die de grondwaterbeschermingsgebieden respectievelijk de waterwingebieden doorkruisen c.q. daaraan grenzen en wel bij de buitenste grens van de grondwaterbeschermingsgebieden respectievelijk waterwingebieden.

Paragraaf 7.3.7, Overige bepalingen

Artikel 7.19 (relatienotagebied)

Deze titel is niet van toepassing op de agrarische bedrijfsvoering in gebieden als bedoeld in artikel 1.2, vijfde lid, laatste volzin, van de Wet milieubeheer.

Artikel 7.20 (meldingen)

1. Indien in deze titel het doen van een melding is voorgeschreven, wordt in de melding aangegeven:
  - a. de naam en het adres van degene die de melding doet;
  - b. de dagtekening;
  - c. een beschrijving van de activiteit waarop de melding betrekking heeft;
  - d. een of meer kaarten op een zodanige schaal dat een duidelijk beeld wordt verkregen van de plaats waar de activiteit zal plaatsvinden;
  - e. op welke wijze aan de bodembeschermende voorschriften wordt voldaan.
2. De melding wordt gedaan aan het bevoegd gezag uiterlijk 9 weken voordat tot de handeling waarop de melding betrekking heeft, wordt overgaan.
3. Het bevoegd gezag bevestigt de ontvangst van de melding en sturen onverwijld een afschrift van de melding aan de waterleidingmaatschappij. De waterleidingmaatschappij geeft uiterlijk binnen 6 weken na de ontvangst van de melding schriftelijk zijn oordeel of op basis van die gegevens verwacht mag worden dat wordt voldaan aan de voorschriften, waarop de melding betrekking heeft.
4. De aanvang van de daadwerkelijke uitvoering van de werkzaamheden waarop de melding betrekking heeft, wordt minimaal 2 weken van tevoren schriftelijk aan het bevoegd

gezag gemeld.

5. Indien de voorgenomen toepassing niet binnen zes maanden na de verzending van de in het tweede lid bedoelde melding is aangevangen, dient opnieuw een melding te worden gedaan.

Artikel 7.21 (ontheffingen)

1. Indien in een bijzonder geval het algemeen belang de uitvoering van een activiteit waarop een verbod betrekking heeft, noodzakelijk maakt, kan het bevoegd gezag ontheffing verlenen van de in de artikelen 7.5, 7.8, 7.9 voor zover sprake is van transport van niet verontreinigd aardgas, 7.10 en 7.14 opgenomen verboden. Aan de ontheffing worden de voorschriften verbonden die de hoogst mogelijke vorm van bescherming voor de kwaliteit van het grondwater bieden.
2. De aanvrager vermeldt in de aanvraag om ontheffing het algemeen belang dat met de uitvoering van de activiteit is gediend.
3. Het bevoegd gezag stelt de inspecteur en de waterleidingmaatschappij in de gelegenheid advies uit te brengen naar aanleiding van de aanvraag om ontheffing.

Artikel 7.22 (overgangsrecht)

Het verbod genoemd in de artikelen 7.4, 7.7, 7.8, eerste en tweede lid, 7.9, 7.11 en 7.13 is niet van toepassing op een inrichting of een activiteit die is opgericht of al werd uitgevoerd voor de inwerkingtreding van die artikelen.

11. Na hoofdstuk 7 wordt de aanduiding "Deel III, Natuur en landschap" vervangen door: Deel IV, Natuur en landschap.
12. Na hoofdstuk 9 wordt de aanduiding "Deel IV, Water" vervangen door: Deel V, Water
13. Na het tweede lid van artikel 10.4 wordt, onder vernummering van het derde, vierde en vijfde lid in respectievelijk het vierde, vijfde en zesde lid, een nieuw derde lid ingevoegd luidende als volgt.
  3. Op de bij deze verordening behorende en als zodanig aangegeven kaart B is voor verschillende te onderscheiden gebieden de norm aangegeven waarop de bergings- en afvoercapaciteit van de regionale wateren moeten zijn ingericht.
14. Na hoofdstuk 11 wordt de aanduiding "Deel V, Wegen en waterwegen" vervangen door: Deel VI, Wegen.
15. Na hoofdstuk 12 wordt de aanduiding "Deel VI, Overige bepalingen" vervangen door: Deel VII, Overige bepalingen.
16. Artikel 14.1 komt te vervallen en wordt als volgt vervangen.

Artikel 14.1

Een gedraging in strijd met artikel 5.3, tweede lid, 5.4, 5.10, tweede lid, 7.3, 7.4, eerste lid, 7.5, eerste lid, 7.7, 7.8, 7.9, 7.10, 7.11, 7.12, 7.13, 7.14, 7.15, 7.16, 7.17 of 9.2 is een strafbaar feit.

17. Bijlage I komt in z'n geheel te vervallen en wordt als volgt vervangen.

Bijlage I, Aanwijzing van categorieën van inrichtingen die niet in grondwaterbeschermingsgebied morgen worden opgericht of in werking worden gehouden

Het in artikel 7.7 opgenomen verbod geldt voor de volgende categorieën van inrichtingen.

a.	Inrichtingen voor het winnen van aardolie, aardgas, mergel, zand, grind, kalkzandsteen, kalk, zout, steenkolen, turf of andere delfstoffen.
b.	Inrichtingen voor het opslaan, overslaan of bewerken van steenkool, ertsen of derivaten van ertsen.
c.	Inrichtingen voor het vervaardigen van ruw ijzer, ruw staal, of primaire non-ferro metalen.
d.	Inrichtingen voor het voorbereiden van recycling bestaande uit metaal- en autos shredders, puinbrekerijen en –malerijen en afvalscheidinginstallaties.
e.	Inrichtingen voor het storten, het op- en overslaan, het composteren, het verbranden, het anderszins op of in de bodem brengen of op een andere wijze verwijderen of verwerken van afvalstoffen.
f.	Inrichtingen voor het opslaan of storten van baggerspecie op land of op of in oppervlaktewateren.
g.	Inrichtingen voor het vergisten van dierlijke meststoffen en organische afvalstoffen.
h.	Zuiveringstechnische werken en bedrijfsafvalwaterzuiveringen die zelfstandig een inrichting vormen.
i.	Inrichtingen voor het vervaardigen, onderhouden, repareren, verfspuiten of het anderszins behandelen van (de oppervlakte) van auto's, motorfietsen of schepen.
j.	Inrichtingen voor het afleveren van vloeibare brandstoffen voor motorvoertuigen voor het wegverkeer of aan vaartuigen.
k.	Inrichtingen waar gelegenheid wordt geboden voor het afmeren van pleziervaartuigen en waar afgewerkte olie, bilgewater, huishoudelijk afvalwater of andere afvalstoffen worden opgeslagen.
l.	Inrichtingen voor de opslag van vloeibare brandstoffen, afgewerkte olie, gevaarlijke stoffen, CMR-stoffen of andere bodembelastende stoffen in ondergrondse opslagtanks.
m.	Inrichtingen voor het inwendig reinigen van mobiele tanks, tankwagens, tankcontainers, bulkcontainers of tankschepen.
n.	Groothandel in vloeibare chemische producten en vloeibare brandstoffen.
o.	Inrichtingen voor oppervlaktebehandeling van metalen of kunststoffen door middel van een elektrolytisch of chemisch procedé, of het aanbrengen van gesmolten metaal waarbij de gebruikte behandelingsbaden direct in of op de bodem zijn geplaatst.
p.	Inrichtingen voor het vervaardigen van chemische producten.
q.	Inrichtingen voor schieten in de open lucht zonder gebruikmaking van kogelvangsers, met vuurwapens of wapens werkend met luchtdruk of gasdruk.
r.	Inrichtingen voor de bewerking van slijt- en kweekstoffen.
s.	Inrichtingen voor het parkeren van vervoerseenheden met gevaarlijke stoffen.
t.	Inrichtingen voor het recreatievissen of het kweken van siervis of consumptievis in een bassin dat in contact staat met bodem, grondwater of oppervlaktewater.
u.	Inrichtingen voor het gebruiken van bromfietsen, motorvoertuigen of andere gemotoriseerde voertuigen of vaartuigen in wedstrijdverband of voor recreatieve doeleinden in de open lucht.

18. Bijlage II komt in z'n geheel te vallen en wordt als volgt vervangen.

Bijlage II

A. Voorschriften als bedoeld in de artikelen 5.3, eerste lid en 5.4, derde lid.

Kleine WKO-systemen in groene gebieden		Algemeen							Open systemen								Gesloten systemen			
Type systeem	zone	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	O1	O2	O3	O4	O5	O6	O7	O8	G1	G2	G3	G4
Open	I	√		√		√	√	√	√	√	√	√	√							
Open	II	√	√		√	√	√	√	√					√	√	√				
Gesloten	I	√		√		√	√	√									√	√	√	√
Gesloten	II	√	√		√	√	√	√									√		√	

Tabel 1: overzicht voorschriften voor kleine open en gesloten WKO systemen.

Toelichting

In tabel 1 is een overzicht van voorschriften opgenomen die voor kleine open en gesloten WKO-systemen in groene gebieden van toepassing zijn. Het betreft kleine WKO-systemen die meldingsplicht zijn. Gebruik de tabel van links naar rechts.

1. Kies in eerste instantie het type systeem (open of gesloten).
2. Kies vervolgens de zone waar het toekomstig systeem wordt geplaatst (zone I = 0 tot 25 meter en zone II 25 tot 300 meter diep).
3. In kolom Algemeen (A1 t/m A7) zijn de geldende voorschriften (afhankelijk van stap 1 en 2) die van toepassing zijn aangevinkt.
4. Afhankelijk van stap 1 en 2 zijn de geldende voorschriften voor open of gesloten systemen in de laatste twee kolommen aangevinkt.
5. Een omschrijving van de van toepassing zijnde voorschriften is op de volgende pagina beschreven.

Algemeen

Voorschrift A1

1. Het principe van eco-efficiency wordt gehanteerd: het voorkomen van/streven naar een minimale aantasting van de bodem/ecologie bij een tegelijk zo groot mogelijk energiebesparing (bijvoorbeeld een open systemen in plaats van meerdere kleinere gesloten systemen).
2. De eigenaar/gebruiker van een open of een gesloten WKO-systeem moet streven naar een minimale verandering van de grond- en grondwaterkwaliteit. Streef naar het behoud of verbetering van de huidige kwaliteit.
3. Op het uitvoeren van mechanische boringen in de bodem is de BRL SIKB 2101 (mechanisch boren) van toepassing en voor de algemene kwaliteitseisen voor het uitvoerende boorbedrijf is BRL SIKB 2100 van toepassing.
4. De eigenaar/gebruiker van een toekomstige WKO-systeem moet zijn /haar ontwerp afstemmen op bestaande nabij gelegen WKO-systemen. Streef naar samenwerking en synergie waarbij het principe van eco-efficiency centraal staat.

Voorschrift A2

Een nieuw WKO-systeem mag een bestaand WKO-systeem niet negatief beïnvloeden.

Voorschrift A3

Gemiddeld over elk jaar is een netto opwarming van de bodem ten gevolge van het WKO-systeem niet toegestaan.

Voorschrift A4

1. Een energiebalans is noodzakelijk.
2. Het WKO-systeem moet thermisch in balans zijn. De maximale afwijkingspercentages zijn 10 in 5 jaar en 5 in 10 jaar.
3. Jaarlijks dient de energiebalans van het WKO-systeem te worden berekend op de wijze zoals aangegeven in onderdeel B van deze bijlage.

Voorschrift A5

1. De watermeters die u gebruikt om te meten hoeveel water u aan de bodem onttrekt of hoeveel water u infiltreert, moeten nauwkeurig zijn en juist geplaatst zijn. Watermeters zijn voldoende nauwkeurig als ze geijkt zijn. Een watermeter mag een afwijking volgens de fabrieksspecificaties hebben van maximaal 5%.
2. De temperatuurmeters die u gebruikt om te berekenen hoeveel energie u aan de bodem onttrekt of laad, moeten nauwkeurig zijn en juist geplaatst zijn. Temperatuurmeters zijn voldoende nauwkeurig als ze geijkt zijn. Een temperatuurmeter mag een afwijking volgens de fabrieksspecificaties hebben van maximaal 5%.
3. De frequentie van energiemeting/berekening is minimaal 1 keer per maand.

Voorschrift A6

1. Voor het overhandigen van meetgegevens en registratie van voorvallen die van invloed kunnen zijn op de meting, wordt gebruikgemaakt van een door gedeputeerde staten vastgesteld meetformulier.
2. Het meetformulier dient jaarlijks volledig en naar waarheid te worden ingevuld en door de houder te worden ondertekend, onder vermelding van de plaats en dagtekening.
3. Uiterlijk op 31 januari van elk jaar of, indien het WKO-systeem is beëindigd, binnen 1 maand na het tijdstip van beëindiging, wordt opgave gedaan aan gedeputeerde staten over de in het voorgaande kalenderjaar gemeten hoeveelheden.
4. De houder dient een kopie van het meetformulier ten minste 5 jaar beschikbaar te houden.

Voorschrift A7

1. Indien zich ten gevolge van het WKO-systeem een ongewoon voorval voordoet of heeft voorgedaan waardoor nadelige gevolgen voor het grondwaterbeheer zijn ontstaan of dreigen te ontstaan, treft de houder onmiddellijke maatregelen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verlangd om de gevolgen van het ongewone voorval te voorkomen of zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, zoveel mogelijk te beperken en ongedaan te maken. Tevens meldt de houder dit voorval en de daarop genomen maatregelen terstond aan gedeputeerde staten.
2. Binnen 13 weken na beëindiging van:
  - een open WKO-systeem dienen de weerstandbiedende lagen te worden hersteld met bentoniet;
  - een gesloten WKO-systeem dienen alle vloeistoffen te worden verwijderd en moet het systeem gespoeld worden met leidingwater. Aanvullend dienen de wisselaars te worden gevuld/afgedicht met bentoniet.

3. Uiterlijk 13 weken voorafgaand aan de werkelijke beëindiging van het WKO-systeem moet de datum waarop de afdichting plaatsvindt schriftelijk aan gedeputeerde staten worden gemeld.
4. De houder dient aan gedeputeerde staten binnen 4 weken na de definitieve buitengebruikstelling van het WKO-systeem, schriftelijk te laten weten dat het WKO-systeem is ontmanteld en uit het register kan worden verwijderd.

Open systemen*Voorschrift 01*

De retourtemperatuur van het geïnjecteerde grondwater mag niet hoger zijn dan 25°C. Voor opvangen van pieken kan het bevoegd gezag een maximale retourtemperatuur van 30°C toegestaan, mits dit niet leidt tot overschrijding van de gemiddelde retourtemperatuur in de warme bron van 25°C op jaarbasis (januari/december, verdisconteerd naar injectiedebieten).

Voorschrift 02

De bronnen van een open WKO-systeem moeten zijn gelegen op het eigen terrein.

Voorschrift 03

Alle effecten, met uitzondering van de thermische effecten en hydrologische effecten, moeten zich beperken tot het eigen terrein en tot zone I.

Voorschrift 04

De freatische grondwaterstand mag buiten het perceel niet worden beïnvloed.

Voorschrift 05

In het gepompt pakket is een grondwaterstandsverlaging van maximaal 10 cm op de perceelgrens toegestaan.

Voorschrift 06

De thermische effecten moeten zich beperken tot de zone I op het eigen terrein.

Voorschrift 07

Mogelijk uitvoeren alternatief of vergoeding van de rendementsverliezen bij interferentie tussen bestaand gesloten en nieuw open systeem.

Voorschrift 08

Indien de grondwaterstromingssnelheid groter is dan 25 m per jaar en gelegen in intrekgebied, is afstroming van warmte niet toegestaan.

Gesloten systemen*Voorschrift G1*

1. Ontwerp en uitvoering van verticale bodemwarmtewisselaars conform ISSO-publicatie 73, Ontwerp en uitvoering van verticale bodemwarmtewisselaars, tenzij in deze verordening anders vermeld.
2. Ontwerp en uitvoering van horizontale of andere bodemwarmtewisselaars zoveel mogelijk ook conform ISSO-publicatie 73, Ontwerp en uitvoering van verticale bodemwarmtewisselaars, tenzij in deze verordening anders vermeld.
3. De temperatuur van de bodemwarmtewisselaarvloeistof mag niet warmer dan 30°C of

kouder dan 0°C zijn. Incidenteel is -5°C toegestaan.

4. Het WKO-systeem moet zijn voorzien van een deugdelijk en functionerend lekdetectiesysteem.

Voorschrift G2

De bodemwarmtewisselaar(s) moet op eigen perceel worden aangelegd en op minimaal 2,5 m vanaf de perceelsgrens.

Voorschrift G3

In een oranjegebied mag alleen leidingwater als bodemwarmtewisselaarvloeistof worden toegepast.

Voorschrift G4

Indien het WKO-systeem wordt geplaatst door middel van de wegdrukmethodes moet de bovenste 3 m door middel van bentoniet worden afgewerkt.

B Berekening van de energiebalans

Op basis van navolgende berekening dient jaarlijks de energiebalans (E_b) van het WKO-systeem te worden berekend. Frequentie van berekening op basis van meetformulier.

$$\sum E_w = V_w * \frac{(T_{w_{gem}} - T_{iw}) * 4182 * 1000}{3,6 * 10^9}$$

$$\sum E_z = V_z * \frac{(T_{iz} - T_{k_{gem}}) * 4182 * 1000}{3,6 * 10^9}$$

Voor open systemen

$$E_b = \sum E_w + \sum E_z$$

<sp><sp>

<sp>Met:

- E_b Energiebalans [MWh]
- E_w Toegevoegde koude in winterbedrijf [MWh]
- E_z Toegevoegde warmte in zomerbedrijf [MWh]
- V_w Verpompt hoeveelheid grondwater in winterbedrijf (m3)
- V_z Verpompt hoeveelheid grondwater in zomerbedrijf (m3)
- $T_{k_{gem}}$ Gemiddelde temperatuur van het water dat uit het koude veld wordt onttrokken (°C)
- $T_{w_{gem}}$ Gemiddelde temperatuur van het water dat uit het warme veld wordt onttrokken (°C)
- T_{iw} Temperatuur van het water dat in het koude veld wordt geïnjecteerd (°C)
- T_{iz} Temperatuur van het water dat in het warme veld wordt geïnjecteerd (°C)

<sp><sp>Voor gesloten systemen

$$\sum E_w = V_w * \frac{(T_{w_{gem}} - T_{iw}) * Warmtecapaciteit - medium * 1000}{3,6 * 10^9}$$

$$\sum E_z = V_z * \frac{(T_{iz} - T_{k_{gem}}) * Warmtecapaciteit - medium * 1000}{3,6 * 10^9}$$

<sp>

Met:

 E_b Energiebalans [MWh] E_w Toegevoegde koude in winterbedrijf [MWh] E_z Toegevoegde warmte in zomerbedrijf [MWh]

$$E_b = \sum E_w + \sum E_z$$

 V_w Verpompt hoeveelheid bodemwarmtewisselaarvloeistof in winterbedrijf (m³) V_z Verpompt hoeveelheid bodemwarmtewisselaarvloeistof in zomerbedrijf (m³) $T_{k_{gem}}$ Gemiddelde temp. van de bodemwarmtewisselaarvloeistof dat uit de bodem komt (°C) $T_{w_{gem}}$ Gemiddelde temp. van de bodemwarmtewisselaarvloeistof dat uit de bodem komt (°C) T_{iw} Temperatuur van de bodemwarmtewisselaarvloeistof dat in de bodem gaat (°C) T_{iz} Temperatuur van de bodemwarmtewisselaarvloeistof dat in de bodem gaat (°C)**ARTIKEL II**

De bij deze verordening behorende kaart wordt aangepast overeenkomstig de bij de wijzigingsverordening gevoegde kaart A.

ARTIKEL III

1. Voor de bekendmaking van deze verordening brengen gedeputeerde staten de in de Provinciale omgevingsverordening voorkomende aanhalingen van delen, hoofdstukken, titels, paragrafen, artikelen en bijlagen in overeenstemming met de op grond van deze wijzigingsverordening geldende nieuwe nummering.
2. Gedeputeerde staten maken de tekst van de Provinciale milieuverordening, zoals zij na de toepassing van het eerste lid luidt, in het Provinciaal blad bekend.

ARTIKEL IV

Deze wijzigingsverordening treedt in werking op een nader door gedeputeerde staten te bepalen tijdstip, dat voor onderdelen van de verordening verschillend kan zijn.

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

Toelichting op de vierde wijzigingstranche van de Provinciale omgevingsverordening**1, ALGEMEEN**

In de vierde wijzigingstranche van de Provinciale omgevingsverordening (POV) wordt een aantal onderdelen gewijzigd, toegevoegd of geschrapt. Op hoofdlijnen betreft het hier de volgende onderdelen.

- De hoofdstukken 4 (Geluidhinderdienst Drenthe) en 5 (Afvalstoffen) komen te vervallen.
- Er wordt een nieuw hoofdstuk ingevoegd met een regeling over de toepassing van WKO-systemen.
- Wijzigen van hoofdstuk 7, Grondwaterbescherming.
- Wijzigen van het grondwaterbeschermingsgebied Drentsche Aa.
- Wijzigen artikel 10.4 betreffende het opnemen van een kaart waarop de gemiddelde overstromingskansen staan aangegeven.
- Aanpassing van de indeling van de POV in verband met de voorgestelde wijzigingen en de toekomstige inpassing van een hoofdstuk Ruimtelijke ordening.

Hierna wordt per onderdeel nader ingegaan op de reden van aanpassing van dit onderdeel van de POV.

2, VERVALLEN VAN DE HOOFDSTUKKEN 4 (GELUIDHINDERDIENST) EN 5 (AFVALSTOFFEN)*Geluidhinderdienst*

De regeling voor de Geluidhinderdienst zoals opgenomen in hoofdstuk 4 was gebaseerd op Hoofdstuk XIII, paragraaf 3, van de Wet geluidhinder. Met het vervallen van deze paragraaf van de Wet geluidhinder is ook de juridische basis voor de regeling in de POV komen te vervallen. Dit betekent echter niet dat klachten met betrekking tot geluidhinder en het uitvoering van metingen niet meer plaatsvinden. De verplichting tot het hebben van een (milieu)klachtendienst is nu opgenomen in het Besluit kwaliteitseisen milieubeheer. Op grond van het besluit dient adequaat te worden gereageerd op klachten binnen en buiten kantooruren. Hiervoor is onder andere een geluidmeetdienst nodig.

Afvalstoffen

Bij deze wijziging vervallen tevens de regels die betrekking hebben op het gescheiden houden van bedrijfsafvalstoffen. Deze regels zijn tot nu toe in de POV blijven staan op grond van het overgangsrecht van de Wet structuur beheer afvalstoffen. Volgens dit overgangsrecht blijven de desbetreffende regels van kracht, totdat een algemene maatregel van bestuur op grond van de gewijzigde Wet milieubeheer in deze onderwerpen voorziet. De desbetreffende Algemene maatregel van bestuur is er echter na 9 jaar nog steeds niet en wordt ook niet binnen afzienbare tijd verwacht. Bovendien zijn de omstandigheden dermate ontwikkeld dat er geen behoefte meer is aan de desbetreffende regelgeving in de POV. De regeling was oorspronkelijk bedoeld ter ondersteuning van andere regelgeving die eisen stelde aan het gescheiden houden van bedrijfsafvalstoffen. Deze regeling past echter niet meer bij de elders gestelde eisen. Het werkt eerder verwarrend dan dat het ondersteuning biedt. De ondersteunende rol is vervaagd. In de praktijk wordt aan deze regelgeving geen toepassing meer gegeven. Het laten vervallen van deze regels past uitstekend in het kader van deregulering en het schrappen van overbodige regels.

3, INVOEGEN NIEUW HOOFDSTUK 4 (WKO-SYSTEMEN)

In de provincie Drenthe kan warmte- en koudeopslag (WKO) potentieel veel bijdragen aan de CO₂-reductiedoelstellingen. Er wordt dan ook ingezet op een versnelde groei van open en gesloten WKO-systemen. Een drietal aangrijpingspunten wordt benut om de versnelde groei van open en gesloten systemen mogelijk te maken. Het betreft:

- stimulering van de marktvraag
- bevorderen van de marktwerking (faciliteren)
- zorgen voor een helder en duidelijk beleid / wettelijk kader

Vorenstaande heeft geresulteerd in het definiëren en uitvoeren van activiteiten verdeeld over de onderstaande sporen. Op alle 7 sporen moet worden ingezet om daadwerkelijk een versnelde groei van WKO te realiseren.

- Beleid
- Regelgeving
- Vergunningvoorwaarden
- Communicatie en stimulatie
- Monitoring en registratie
- Handhaving
- Organisatie

De toepasbaarheid van WKO is sterk afhankelijk van het type WKO-systeem en locatiespecifieke bodemgegevens. Maar over het algemeen kan worden gesteld dat de gehele Drentse bodem (contact en waterlaag) geschikt is voor het toepassen van WKO.

Het gebruik van WKO-systemen neemt in de bouwsector en glastuinbouw de laatste jaren enorm toe. Om onderlinge interferentie van WKO-systemen en conflicten met andere gebruiksfuncties te voorkomen en tevens groei van WKO te kunnen realiseren, is nieuw WKO-beleid opgesteld en neergelegd in de provinciale Structuurvisie ondergrond. Dit heeft geresulteerd in het 3D-zone model van Drenthe (zie figuur 1).

Het 3D-zone model bestaat uit tweetal ondergrondse zones. Zone I (maaiveld tot 25 m diep) is met name bedoeld voor de kleinere WKO-systemen. De diepere zone II (25-300 m) is voor de grote WKO systemen. Groot verschil tussen de zones is:

1. het gebruiksrecht

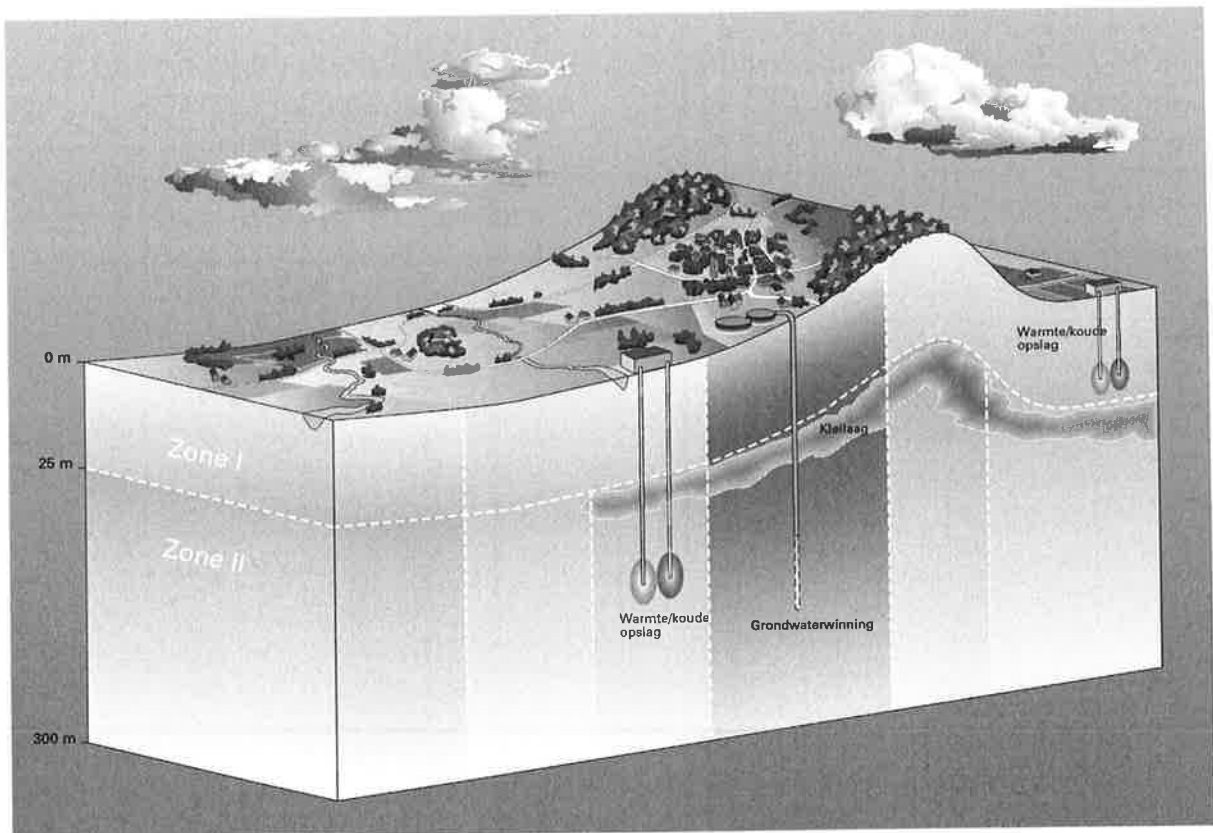
Zone I is in principe voorbehouden voor het gebruik door de eigenaar van de bovenliggende grond. Deze eigenaar heeft het eerste recht op het aanleggen van een WKO-systeem in deze zone. Nieuw aan te leggen systemen mogen bestaande systemen niet negatief beïnvloeden. Zone II is in principe de openbare ruimte. Een ieder heeft het recht om binnen deze zone een WKO-systeem aan te leggen. De provincie heeft wel een voorkeur voor de aanleg van grote systemen in deze zone.

Via een door de gemeente op te stellen Masterplan is het mogelijk om voor een specifiek gebied hieraan verdere uitwerking te geven.

2. de eis met betrekking tot de energiebalans

Voor de aanleg van een WKO-systeem in Zone II geldt de eis van het bereiken van een energiebalans. Dit betekent dat het WKO-systeem evenveel energie uit de bodem moet halen als er ook wordt ingestopt. Deze energie wordt uitgedrukt in warmte of koude.

Figuur 1. 3D-zonemodel voor open en gesloten WKO-systemen

In elke zone is een drietal gebieden te onderscheiden. Het betreft:

- vrije gebieden (groen)
- restrictiegebieden (oranje)
- verbodsgebieden (rood)

In de vrije gebieden (groen) is WKO toegestaan. In de restrictiegebieden (oranje) is WKO toegestaan onder aanvullende voorwaarden of onderzoeken. De verbodsgebieden (rood) zijn uitgesloten van toepassing van WKO-systemen. Dit zijn de gebieden waar een andere belangrijke gebruiksfunctie (de drinkwaterwinning) voorrang heeft.

Dit hoofdstuk van de POV is onderdeel van het realiseren van versnelde groei van WKO en geeft hiermee invulling aan het door ons in de Structuurvisie ondergrond gevormde WKO-beleid. Door middel van deze regelgeving nemen wij een aantal belangrijke knelpunten weg. Het betreft hier de volgende onderwerpen.

- Vermindering van administratieve lasten voor de aanvragers
- Vermindering van administratieve lasten voor de provincie
- Versnelde implementatie van kleine WKO-systemen
- Gelijk speelveld creëren voor open en gesloten WKO-systemen
- Geen onnodige onderzoekskosten voor de aanvrager
- Lagere investeringskosten
- Tijdwinst om toestemming te verkrijgen en verlenen
- Intern alvast ervaring opdoen met de meldingssystematiek

Met deze WKO-regelgeving wordt het volgende geregeld.

- 3D-zone model wordt geïmplementeerd
- Gesloten systemen worden afhankelijk van grootte en in welk gebied ze komen melding of vergunningplichtig (op dit moment is er zelfs geen registratieplicht)
- Provincie wordt bevoegd gezag voor gesloten systemen
- Kleine open (tot 10 m³/h) en gesloten (tot en met 70 kW) systemen worden grotendeels meldingplichtig
- Standaardisatie van voorwaarden voor de meldingplichtige WKO-systemen
- Uniformeren van vergunningvoorwaarden
- Gemeenten kunnen ter voorkoming van interferentie masterplannen voor de ondergrond opstellen

De provincie Drenthe loopt met dit WKO-beleid en regelgeving voor op de landelijk in ontwikkeling zijnde AMvB Bodemenergie. Onze opzet en inhoud van deze regelgeving komt grotendeels overeen met de AMvB Bodemenergie. De voorlopige planning is dat medio 2012 de AMvB van kracht moet zijn, maar gezien de door te lopen procedures en inhoudelijke discussies is dit niet met zekerheid te stellen. Met deze regelgeving kiezen wij voor een zeker traject en fungeren wij als pilot voor nieuw WKO-beleid en regelgeving.

Na implementatie van de AMvB Bodemenergie is een aantal kleine aanpassing in deze verordening nodig. Echter, dit nadeel vinden wij acceptabel ten opzicht van de voordelen (eigen regels en zekerheid) die wij nu realiseren.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 5.1 Begripsbepalingen

- WKO-systeem

Warmte-koudeopslag (WKO) is een duurzame methode om energie in de vorm van warmte of koude op te slaan in de bodem. De techniek wordt gebruikt om gebouwen, woningen, kassen en processen te verwarmen en/of te koelen. Waterhoudende lagen in de bodem laten zich uitstekend gebruiken om warmte en koude in op te slaan. In de zomer gebruikt men het koele grondwater om gebouwen te koelen, het opgewarmde water slaat men op in de bodem totdat het in de winter wordt gebruikt om gebouwen te verwarmen.

Er zijn 2 verschillende WKO systemen.

- Open systeem

Een open systeem staat in open verbinding met watervoerende pakketten en gebruikt grondwater dat via een beperkt aantal filterbuizen wordt onttrokken en geïnfiltreerd. Het grondwater wordt via een warmtewisselaar geleid om daarna weer in de bodem te worden geïnfiltreerd. Het onttrekken en infiltreren, gebeurt op enkele tientallen tot ruim honderd meter diepte, afhankelijk van waar zich een geschikt watervoerend pakket bevindt.

- Gesloten systeem

Bij een gesloten systeem staat de bodemwarmtewisselaar niet in open verbinding met grondwater, maar maakt gebruik van een techniek waarbij vloeistof, vaak met een antivries (glycol) erin opgelost, door gesloten bodemlussen wordt geleid om warmte en koude aan de bodem te onttrekken. Het systeem bestaat uit buizen van polyethyleen, zogenaamde collectoren, die in de bodem worden geplaatst. De thermische energie in de bodem wordt door middel van geleiding via de buiswanden en het medium in de collector overgedragen aan een warmtewisselaar. Collectoren (bodemwarmtewisse-

laars) kunnen horizontaal en verticaal worden geplaatst, waarbij de verticale tot wel meer dan honderd meter kunnen reiken. Dergelijke systemen zijn over het algemeen kleinschalig en worden vooral in de woningbouw en kleine utiliteitsbouw toegepast.

- Zone I en zone II

Voor de toepassing van de regels uit dit hoofdstuk is een verdeling in de ondergrond gemaakt in 2 zones: een zone I die ligt tussen maaiveld en 25 m beneden maaiveld en een zone II die ligt tussen 25 m beneden maaiveld en 300 m beneden maaiveld. De reden hiervoor is dat beleidsmatig er anders met deze 2 zones wordt omgegaan. zone I is, gelet op de vele activiteiten die hier al plaatsvinden, een relatief drukke zone. Er moet in deze zone rekening worden gehouden met vele belangen waarvan WKO er ook een is. Daarnaast willen wij aangeven dat voor de toepassing van WKO wij zone I beschouwen als een zone waar de eigenaar van de bovengrond een gebruiksrecht heeft. In principe heeft hij in deze zone het alleenrecht om een WKO systeem aan te leggen. Zone II heeft een maatschappelijke functie. In deze zone vinden activiteiten plaats die van een groter maatschappelijk belang zijn dan kleine perceelsgebonden WKO-systemen. Hierbij valt te denken aan grondwaterwinningen ten behoeve van de drinkwatervoorziening of grotere bodemenergiesystemen.

- Rood gebied

Binnen rode gebieden is de toepassing van WKO-systemen niet toegestaan omdat er andere maatschappelijk zwaarwegende belangen spelen. Voor de toepassing van WKO-systemen zijn dit de gebieden waar grondwater wordt onttrokken voor de openbare drinkwatervoorziening. Deze gebieden zijn aangewezen op grond van hoofdstuk 7 van deze verordening.

- Oranje gebied

In deze gebieden spelen meerdere tegenstrijdige belangen. Dit zijn bijvoorbeeld archeologische of ecologische belangen. Bij het verlenen van een toestemming voor de aanleg van een WKO-systeem zal een toets plaatsvinden in hoeverre er strijd ontstaat met deze andere belangen. Indien er sprake zal zijn van onacceptabele schade aan deze andere belangen, zal de toestemming worden geweigerd.

- Groen gebied

In deze gebieden zijn WKO-systemen toegestaan.

- Eco-scan

In verband met de Flora- en Faunawet en de Natuurbeschermingswet is de grondeigenaar verplicht een toetsing uit te voeren naar de effecten van het project op de aanwezige natuur. Hierbij dient te worden gekeken naar de eventuele aanwezigheid van beschermde planten of dieren in het aandachtsgebied.

- Archeologische toets

De Archeologische toets is een "risico-analyse", waarbij wordt bepaald of er op een locatie archeologische sporen te verwachten zijn. De toets wordt uitgevoerd op basis van landelijke, provinciale en gemeentelijke archeologische beleidskaarten, wetenschappelijke publicaties en lokaal aanwezige kennis van onder andere gemeente-archeologen.

De resultaten van deze toets worden samengevat in een rapport en overlegd aan het bevoegd gezag.

Artikel 5.2

Met dit artikel wordt beoogd aan te geven welke doelstellingen ten grondslag liggen aan dit hoofdstuk.

Het betreft met name het reguleren van een zorgvuldige afweging van belangen. Dit betreft diverse afwegingen en belangen. In de eerste plaats betreft het hier het belang van het bereiken van het doel voor duurzame energieopwekking door middel van de aanleg van WKO-systemen. In de tweede plaats betreft het hier het belang om de aanleg van systemen voor warmte- en koudeopslag die elkaar onderling kunnen beïnvloeden in positieve of negatieve zin te reguleren. Tot slot betreft het hier het afwegen van het belang van de aanleg van systemen ten opzichte van andere belangen die aan de orde zijn in de ondergrond.

Artikel 5.3

In artikel 6.4, eerste lid, van de Waterwet is de vergunningplicht opgenomen voor de open WKO-systemen. In het tweede lid is de mogelijkheid opgenomen om in een provinciale verordening te bepalen dat voor kleine onttrekkingen (10 m³ per uur) deze vergunningplicht niet van toepassing is. Omdat het provinciaal beleid is gericht op het stimuleren van kleinere systemen door het met name vereenvoudigen van procedures en dergelijke, is besloten om voor deze kleine WKO-systemen van de mogelijkheid gebruik te maken om in de verordening een uitzondering van deze vergunningplicht te maken. Wel hebben wij gemeend deze vrijstelling te moeten binden aan een aantal algemene voorschriften. Deze algemene voorschriften zijn opgenomen in bijlage II. Aan deze vrijstelling is in het tweede lid een meldingsplicht gebonden. Deze melding moet op grond van het bepaalde in artikel 5.6 worden gedaan door middel van een door gedeputeerde staten vastgesteld formulier.

Artikel 5.4

In tegenstelling tot de open WKO-systemen is er met betrekking tot de gesloten WKO-systemen op dit moment niets wettelijk geregeld. Dit betekent dat voor het reguleren van deze gesloten systemen gebruik wordt gemaakt van de autonome regelende bevoegdheid die de provincie bezit op grond van artikel 105, eerste lid, van de Provinciewet. Het moet hier gaan om onderwerpen die behoren tot de huishouding van de provincie. Het provinciaal bestuur acht het stimuleren en het reguleren van vormen van duurzame energiesystemen behoren tot de huishouding van de provincie. Tegelijkertijd zal moeten worden aangetoond dat de regeling niet in strijd komt met hogere regelgeving. Momenteel is er geen hogere regelgeving bekend die van toepassing op gesloten WKO-systemen en is er dus ook geen sprake van strijd met een hogere regeling.

- Eerste lid

In het eerste lid is het verbod opgenomen om een gesloten WKO-systeem aan te leggen of te hebben. Het opnemen van dit verbod is noodzakelijk omdat anders geen regulerende bepalingen (bijvoorbeeld ontheffing of melding) kunnen worden opgenomen.

- Tweede lid

De hier opgenomen methode vormt een zodanig gevaar voor de opbouw van de bodem dat is besloten om deze vorm te verbieden.

- Derde lid

In navolging van het vorige artikel, is in dit artikellid een vrijstelling opgenomen voor kleine WKO-systemen. Alleen geldt deze vrijstelling voor de gesloten systemen.

- Vierde lid

Ook aan deze vrijstelling is een meldingsplicht gebonden. Deze melding moet op grond van het bepaalde in artikel 5.6 worden gedaan door middel van een door gedeputeerde staten vastgesteld formulier.

- Vijfde lid

Het in het eerste lid opgenomen verbod is niet van toepassing op WKO-systemen die reeds bestonden op het moment dat deze regeling in werking treedt.

Artikel 5.5

In dit artikel is opgenomen dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen van het verbod zoals dat is opgenomen in artikel 5.4. Het betreft hier de gesloten WKO-systemen. Deze zelfde bevoegdheid hoeft niet te worden opgenomen voor de open WKO-systemen omdat deze bevoegdheid al is opgenomen in de Waterwet (artikel 6.4, eerste lid).

Artikel 5.6

Om de eenheid te brengen in het melden en aanvragen van een ontheffing en de beoordeling daarvan eenvoudiger te maken, stellen gedeputeerde staten voor zowel de melding als de aanvraag voor een ontheffing een formulier vast. Een formulier voor het aanvragen van een vergunning voor de open WKO-systemen is niet nodig omdat op grond van de Waterwet hiervoor al gebruik moet worden gemaakt van een standaardformulier voor het aanvragen van een watervergunning.

Artikel 5.7

Zoals al is aangegeven in de algemene toelichting en bij de toelichting van artikel 5.2, spelen er in de oranje gebieden meerdere belangen die kunnen conflicteren met de aanleg van een WKO-systeem. Voor 2 situaties is getracht de belangenafweging te structureren.

In de eerste plaats als sprake is van een gebied dat is aangewezen op grond van de Habitat- of Vogelrichtlijn of de Natuurbeschermingswet. Ligt het geplande WKO-systeem in een dergelijk gebied, dan is het noodzakelijk een eco-scan uit te voeren. In een dergelijke scan wordt aangegeven welke invloed de geplande activiteit heeft op de te beschermen belangen in deze gebieden.

In de tweede plaats geldt dit voor gebieden die zijn opgenomen op de Archeologische monumentenkaart. In dergelijke gebieden moet een archeologische toets worden uitgevoerd, waarbij moet worden aangegeven wat de gevolgen zijn van de geplande activiteit.

Indien uit een van deze toetsen blijkt dat er sprake is van onacceptabele gevolgen, dan moet de aanvraag om ontheffing of vergunning worden geweigerd op grond van artikel 5.11, onder b.

Artikel 5.8

Door de gemeente kan een WKO-masterplan worden opgesteld waarin het gebruik van de ondergrond in een bepaald gebied ten aanzien van WKO-systemen zo optimaal mogelijk wordt geregeld. Dit is met name bedoeld voor gebieden waar veel WKO-systemen worden verwacht zodat op voorhand de negatieve interferentie tussen de WKO-systemen kan worden voorkomen en optimaal bodemgebruik wordt gerealiseerd. Naar de (toekomstige) gebruikers van WKO-systemen wordt hierdoor ook een stuk duidelijkheid gegeven waar en op welke wijze WKO-systemen mogen worden aangelegd. Daarnaast zal de provincie op grond van artikel 5.9 bij de vergunningverlening voor deze systemen deze masterplannen in acht nemen. Met de term "in acht nemen" wordt aangegeven dat in de vergunning datgene dat in het masterplan is opgenomen moet worden overgenomen. Hiermee kan de vergunningverlening van de provincie behoorlijk worden gestuurd en vereenvoudigd. Het ligt van te voren al min of meer vast of en onder welke voorschriften de provincie de vergunning zal gaan verlenen. Omdat feitelijk sprake is van een terugtreden van de provincie van haar eigen regeling, achten wij het wel noodzakelijk dat de masterplannen voldoen aan bepaalde voorwaarden en dat dit tevens wordt

bevestigd door een goedkeuring door gedeputeerde staten.

Artikel 5.9

Zie toelichting bij artikel 5.8.

Artikel 5.10

In dit artikel is de bevoegdheid tot het opnemen van voorschriften en beperkingen opgenomen. Daarnaast is het verbod opgenomen te handelen in strijd met de aan de ontheffing verbonden voorschriften. Voor de vergunning voor de open WKO-systemen zijn dergelijke bepalingen opgenomen in de Waterwet.

Artikel 5.11

Om een ontheffing of een vergunning te kunnen weigeren, zijn deze expliciet opgenomen in dit artikel. In de eerste plaats is een koppeling gemaakt met de doelstellingen die zijn opgenomen in artikel 5.2. Een activiteit in strijd met deze doelstellingen zal worden geweigerd. Vervolgens is een koppeling gemaakt met de eco-scan en de archeologische-scan genoemd in artikel 5.7. Tot slot mogen WKO-systemen in de oranje gebieden geen effecten veroorzaken in de rode gebieden. Dit zijn de gebieden ter bescherming van het grondwater met het oog op de drinkwaterwinning. De bescherming van deze gebieden is van een maatschappelijk zeer hoog belang.

Artikel 5.12

In dit artikel is met betrekking tot de ontheffing de bevoegdheid opgenomen tot wijziging van de ontheffing of de aan de ontheffing verbonden voorschriften of beperkingen. Het derde lid heeft ook betrekking op de vergunning op grond van de Waterwet.

Artikel 5.13

Op grond van het bepaalde in de Waterwet gaat een watervergunning (= een vergunning voor een open WKO-systeem) over naar de rechtsopvolgers van de aanvrager. Om dit ook zo te regelen voor de gesloten WKO-systemen is het in dit artikel opgenomen.

4, WIJZIGING VAN HOOFDSTUK 7 (GRONDWATERBECHERMING)**4.1, Aanleiding voor de wijziging**

Al sinds de vaststelling van de eerste versie van de POV in 2004 is het onderdeel Grondwaterbescherming ongewijzigd gebleven. Na een aantal jaren zijn wij tot de conclusie gekomen dat deze regeling op een onvoldoende wijze invulling geeft aan de bescherming van het belang waarom de regeling in het teven is geroepen: de bescherming van het grondwater met het oog op de drinkwatervoorziening. Om de bescherming te verbeteren en om tegemoet te komen aan ontwikkelingen en opmerkingen die vanuit de Regionale Inspectie Milieu zijn gemaakt over de regeling, is besloten de regeling aan te passen.

Bij deze wijziging is rekening gehouden met ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan op het gebied van wet- en regelgeving en de uitgangspunten voor het opstellen van regelgeving door de provincie.

De belangrijkste zijn:

- a. ontwikkelingen voortvloeiend uit de Kaderrichtlijn Water (KRW);
- b. ontwikkelingen ten aanzien van nieuwe technieken, zoals bodemenergiesystemen en bodem-warmtewisselaars) en ondergrondse opslag van hemelwater;
- c. uitkomsten onderzoek Regionale Inspectie Milieu;
- d. ontwikkeling van een nieuwe IPO-model voor het hoofdstuk Grondwaterbescherming
- e. de wens voor minder regels en minder administratieve lasten.

a. *Kaderrichtlijn Water (KRW)*

De KRW (Richtlijn 2000/60/EG) stelt eisen aan de kwaliteit van het grondwater waaruit dat drinkwater gewonnen wordt:

"De lidstaten dragen zorg voor de nodige bescherming van de aangewezen waterlichamen met de bedoeling de achteruitgang van de kwaliteit daarvan te voorkomen, teneinde het niveau van zuivering dat voor de productie van drinkwater is vereist, te verlagen. De lidstaten kunnen voor die waterlichamen beschermingszones vaststellen." (KRW, artikel 7, derde lid)

Verder verplicht de KRW (artikel 7, eerste lid) ertoe de Nederlandse grondwaterlichamen waaruit drinkwater gewonnen wordt op te nemen in het Register voor beschermde gebieden. De daardoor aangewezen gebieden (een groot deel van Nederland) hebben daarmee de status van 'Drinking water protected area'. Deze status heeft geen rechtstreekse gevolgen voor het handelen binnen die gebieden, maar geeft wel het gebied aan waarbinnen Nederland moet voldoen aan het vereiste van 'geen achteruitgang' met het oog op de binnen het grondwaterlichaam aanwezige drinkwaterwinning(en).

Voor de openbare drinkwaterwinning betekent de KRW dat een voldoende vorm van preventieve bescherming nodig is. Gezien de inhoud van de vorige grondwaterbeschermingsregeling in de POV moet sterk worden betwijfeld of hiermee een voldoende provinciaal beschermingsniveau was vastgelegd. Vandaar dat wij hebben besloten dit beschermingsniveau te verbeteren. De KRW geeft er wel een extra belang aan dat die bescherming effectief en transparant geregeld wordt, zodat ook duidelijk is dat de richtlijn goed wordt nageleefd. Met de nieuwe regeling denken wij hieraan te kunnen voldoen. Indien de feitelijke kwaliteit van het grondwater desondanks ontoereikend is of wordt, zullen andere, aanvullende maatregelen moeten worden genomen.

b. *Ontwikkelingen ten aanzien van nieuwe technieken*

Nieuwe technieken, zoals bodemenergiesystemen en ondergrondse opslag van regenwater, vormen een bedreiging voor de kwaliteit van het grondwater. Niet alleen is het mogelijk dat ongewenste stoffen de waterkwaliteit aantasten, dat kan ook het gevolg zijn van temperatuurverschillen als gevolg van deze activiteiten. Daarom worden hiervoor in de verordening regels gesteld. Voor zover het bodemenergiesystemen betreft was voor dit verbod al beleidsmatige verankering in het Omgevingsplan. Via het opnemen in de POV wordt het opgenomen in het daarvoor geëigende uitvoeringsinstrument.

c. *Uitkomsten onderzoek Regionale Inspectie Milieu*

De Regionale inspectie Milieu heeft onderzoek gedaan naar de uitvoering van de VROM-taakvelden door de provincie Drenthe. Een aantal conclusies had betrekking op de wijze waarop in Drenthe uitvoering werd gegeven aan de bescherming van het grondwater met het oog op de drinkwatervoorziening. In de ogen van de Inspectie dienden met name 2 zaken te worden gecorrigeerd:

1. de bescherming van het waterwingebied (= puttenveld) kan niet volledig in handen van het waterleidingbedrijf worden gelegd. De provincie heeft hierin een duidelijke verantwoordelijkheid en dient deze ook te nemen;
2. het beschermingsniveau in de POV was niet van dien aard dat het grondwater voldoende wordt

beschermd om verontreiniging te voorkomen.

Met de nu opgenomen aanpassing van de POV wordt voldaan aan deze opmerkingen van de Inspectie.

d. *IPO-model voor het hoofdstuk Grondwaterbescherming*

De laatste jaren is gewerkt aan het opstellen van een nieuw IPO-model voor het hoofdstuk Grondwaterbescherming voor de Provinciale milieuverordening. In het model zijn de activiteiten en inrichtingen opgenomen die naar de mening van de provincies een bedreiging vormen voor de kwaliteit van het grondwater en daarom gereguleerd moeten worden. De regeling voor activiteiten, alsmede een lijst met inrichtingen die zijn verboden binnen de grondwaterbeschermingsgebieden, zijn in grote lijnen overgenomen in deze wijziging van de POV. Daarnaast is in het model een uitwerking opgenomen van een risicobenadering bij de toelating en regulering van inrichtingen binnen de grondwaterbeschermingsgebieden. In Drenthe is er voor gekozen om deze regeling niet over te nemen in de POV. De reden hiervoor is dat wij van mening zijn dat de complexiteit van de regeling niet opweegt tegen de meerwaarde die deze regeling heeft voor de bescherming van het grondwater. Wij zijn van mening dat het huidige algemene beschermingsniveau, mits op voldoende zorgvuldige wijze uitgevoerd en gehandhaafd, voldoende waarborgen biedt om het grondwater te beschermen tegen verontreinigingen.

e. *Minder regels en minder administratieve lasten*

Door deze wijziging van de POV neemt de regeldruk voor dit beleidsveld enigszins toe. Gelet op de vorengenoemde ontwikkelingen en de verantwoordelijkheid die wij hebben voor de kwaliteit van het grondwater met het oog op de drinkwatervoorziening, achten wij de toegenomen regeldruk aanvaardbaar. Dit mede gelet op het feit dat wij zoveel als mogelijk hebben getracht de administratieve lasten voor burgers en bedrijven te minimaliseren door niet te gaan werken met een ontheffingenstelsel maar een stelsel van algemene voorschriften gekoppeld aan een melding. Daarnaast hebben wij geen regeling opgenomen voor de toepassing van instructiebepalingen voor gemeenten en is het aantal zones binnen de beschermingsgebieden teruggebracht van 4 naar maximaal 3. Zie voor een nadere uitleg daarover paragraaf 4.2.1.

4.2, Inhoud van de wijziging

4.2.1, Soorten van beschermingsgebieden

In de bestaande POV wordt uitgegaan van een onderverdeling van de gebieden (met uitzondering van het grondwaterbeschermingsgebied Drentsche Aa) in maximaal 4 zones: waterwingebied, grondwaterbeschermingsgebied, gebied tegen fysische bodemaantastingen en verbodzone diepe boringen. In de praktijk van de afgelopen jaren is gebleken dat het beschermingsniveau in de gebieden tegen fysische bodemaantastingen en de grondwaterbeschermingsgebieden niet wezenlijk zouden moeten verschillen. Daarnaast is het verschil tussen beide gebieden aan derden moeilijk uit te leggen. Daarom hebben wij besloten om de zone "gebieden tegen fysische bodemaantastingen" te laten vervallen en deze fysiek te laten samenvallen met de zone "grondwaterbeschermingsgebied". Hierdoor is ook een stukje vermindering van regels gerealiseerd.

4.2.2, Zorgplicht

In artikel 7.3 is de bijzondere zorgplicht ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater opgenomen. Deze bepaling is aangepast aan het IPO-model.

4.2.3, Regeling waterwingebieden

Een waterwingebied wordt aangemerkt als het meest kwetsbare deel van het gebied dat wordt beschermd met het oog op de kwaliteit van het grondwater ten behoeve van de waterwinning. Het waterwingebied is het gebied waar het drinkwater daadwerkelijk wordt gewonnen. Daarvoor is een zeer

stringente bescherming nodig. De verantwoordelijkheid voor deze bescherming ligt bij de provincie. De regeling in de bestaande POV was, ook gelet op de reactie van de Regionale Inspectie Milieu, zodanig opgesteld dat de verantwoordelijkheid voor de bescherming was neergelegd bij het waterleidingbedrijf. Dit hebben wij in deze wijziging aangepast.

Inrichtingen

In waterwingebieden geldt een absoluut verbod voor het oprichten van bedrijven (inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer). Een uitzondering wordt alleen gemaakt voor de bedrijfsmatige activiteiten van het drinkwaterbedrijf, voor zover noodzakelijk voor de bereiding van drinkwater, en voor activiteiten die ten tijde van de inwerkingtreding van dit besluit al legaal aanwezig waren. De uitzondering voor de activiteiten van het drinkwaterbedrijf ligt voor de hand: het drinkwaterbedrijf kan anders zijn taak niet vervullen. Omdat het bedrijf er zelf belang bij heeft dat een goede grondwaterkwaliteit wordt gehandhaafd, mag er van uit worden gegaan dat het bedrijf zich ten minste aan zijn zorgplicht en de normen die voor grondwaterbeschermingsgebieden gelden zal houden en dat het bevoegd gezag bij vergunningverlening daar op zal letten. Dit is ook van toepassing wanneer sprake is van niet-vergunningplichtige inrichtingen. Het bevoegd gezag (= het gezag dat op grond van het Activiteitenbesluit bevoegd zou zijn de vergunning te verlenen) dient de afweging, genoemd in het tweede lid, te maken. Het bevoegd gezag is hiertoe verplicht op grond van het bepaalde in artikel 5.2, eerste lid, onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Het verbod voor het oprichten van nieuwe inrichtingen is in de praktijk minder ingrijpend dan het lijkt, omdat de meeste waterwingebieden in eigendom van de waterleidingbedrijven zijn en in die gebieden nagenoeg geen 'gewone' bedrijven aanwezig zijn. Bovendien kunnen inrichtingen die op het moment van inwerkingtreden van de bepaling voor waterwingebieden al aanwezig en in werking zijn overeenkomstig de daarvoor geldende regels, krachtens het overgangsrecht in werking blijven.

Activiteiten buiten inrichtingen

In artikel 7.5 is in het eerste lid, onder a, een verzamelverbod opgenomen op het hebben, gebruiken etc. van schadelijke stoffen. In de begripsbepalingen in artikel 1.1 is aangegeven wat onder het begrip schadelijke stof moet worden verstaan.

In het eerste lid, onder b, is een verbod opgenomen om constructies of werken van welke aard dan ook op of in de bodem te hebben als daarmee verspreiding van schadelijke stoffen in de bodem ontstaat of kan ontstaan. Een limitatieve opsomming is niet goed mogelijk is. Wel is in het derde lid een aantal constructies en werken genoemd die in ieder geval niet toelaatbaar zijn.

Gelet op het bijzondere karakter van het gebied, zijn in het eerste lid onder c, d en e ook het gebruik van grond en baggerspecie, het toepassen van WKO-systemen en lozingen in de bodem gereguleerd.

In het vierde lid is een aantal uitzonderingen op het verbod opgenomen. Zo zijn vanzelfsprekend constructies en werken voor de drinkwaterwinning toegestaan. Ook aardgasleidingen voor huishoudelijk gebruik zijn vanwege de beperkte risico's voor het grondwater toelaatbaar.

In het vijfde lid is een uitzondering opgenomen voor de eigenaar of exploitant van een waterleidingmaatschappij indien de activiteit noodzakelijk is voor de openbare drinkwatervoorziening of is opgenomen in een beheerplan.

Beheerplannen

Op grond van artikel 7.6 moeten de waterleidingmaatschappijen voor de bij hun in beheer zijn waterwingebieden een beheerplan opstellen. De verplichting was ook reeds in de vorige versie van de POV opgenomen en inmiddels hebben alle waterleidingmaatschappijen hieraan voldaan. In het beheerplan kunnen tevens de activiteiten en handelingen worden opgenomen die zijn toegestaan in het waterwingebied ondanks het verbod dat is opgenomen in artikel 7.5. Omdat hiermee inbreuk wordt gemaakt op

de verbodsbepalingen die door provinciale staten zijn opgesteld, is in het tweede lid de verplichting opgenomen dat dit beheerplan moet worden goedgekeurd door gedeputeerde staten.

4.2.4, Regeling grondwaterbeschermingsgebieden

Inrichtingen

- Niet toegelaten inrichtingen

In grondwaterbeschermingsgebieden moet worden voorkomen dat er inrichtingen worden gevestigd die voor de kwaliteit van de bodem en het grondwater met het oog op de waterwinning een te groot risico vormen. Voor deze inrichtingen geldt een absoluut verbod. Dit verbod is gebaseerd op artikel 1.2, zesde lid, onder b, van de Wet milieubeheer en was ook al in de vorige versie van de POV opgenomen.

De lijst met verboden inrichtingen die is opgenomen in bijlage I is geactualiseerd en wijkt op een aantal punten af van de al bestaande lijst. Voor de praktijk zullen deze wijzigingen geen tot weinig gevolgen hebben. Daarnaast hebben wij geen gebruikgemaakt van de mogelijkheid om via instructiebepalingen nadere regels te stellen aan vergunningen voor inrichtingen binnen deze gebieden. De reden hiervoor is tweeledig.

In de eerste plaats levert het opstellen van een instructiebepaling een juridisch ingewikkelde regeling op, die ook qua uitvoering de nodige problemen met zich brengt. Dit achten wij in strijd met het uitgangspunt om te streven naar een efficiënte regelgeving. In de tweede plaats gaan wij van uit dat het huidige algemene beschermingsniveau voldoende is om de kwaliteit van het grondwater bij inrichtingen te garanderen.

Activiteiten buiten inrichtingen

Boorputten en grondfunderingswerken

- Boorputten

Bij het uitvoeren van boringen kunnen in de bodem aanwezige afsluitende lagen worden verstoord. Verontreinigingen kunnen door middel van lekstromen in het diepere grondwater komen. Daarnaast is het van belang dat putten goed aan maaiveld worden afgesloten. Bij beëindiging van de put moet er voor worden gezorgd dat boorgaten op een goede wijze weer worden opgevuld. Doorboring van afsluitende lagen moet worden hersteld. Het uitvoeren van boringen is dusdanig risicovol dat het verboden is een boring uit te voeren. Er is een uitzondering opgenomen voor drie situaties waarin boringen wel zijn toegestaan:

- boorputten voor de controle van het grondwater ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening door de voor het grondwaterbeheer verantwoordelijke instanties;
- het onderzoeken of saneren van de bodem in het kader van de Wet bodembescherming; of
- tijdelijke bronbemaling voor de uitvoering van werken.

Wel moet hierbij worden voldaan aan het VKB-protocol 2006 Mechanisch boren. Indien een boring voldoet aan dit protocol zijn er voldoende waarborgen om een verontreiniging van het grondwater te voorkomen.

- Grondwerken

Bij het roeren van de grond gaat het om het uitvoeren of doen uitvoeren van werken op of in de bodem, waarbij ingrepen worden verricht of stoffen worden gebruikt die de beschermende werking van de slecht-doorlatende bodemlagen kunnen aantasten. Hieronder vallen in ieder geval bodemstabiliseringswerken, boringen, grond- en funderingswerken en het plaatsen en verwijderen van damwanden, folies en heipalen. Het roeren van de grond in de eerste 3 m heeft weinig invloed op de kwaliteit van

het grondwater en zal doorgaans geen gevaar opleveren. Daarom heeft het verbod alleen betrekking op activiteiten die drie meter of meer onder het maaiveld plaatsvinden.

Een geheel verbod op het roeren van de grond dieper dan 3 m is niet haalbaar. Er zijn situaties denkbaar waarbij het nodig is de grond dieper dan de in de verordening genoemde diepte te roeren terwijl geen bedreiging voor de grondwaterkwaliteit optreedt, bijvoorbeeld het aanleggen van een parkeergarage (met dichte vloer). Met algemene voorschriften kan in zo'n geval voldoende bescherming worden geboden.

Op basis van deze algemene voorschriften moet na graafwerkzaamheden het bodemprofiel worden aangevuld tot ten minste 3 m onder het oude maaiveld. Aanvulling van grond moet gebeuren volgens het oorspronkelijke bodemprofiel en aansluiten op eventuele kunstwerken die zijn aangebracht (riole-ring, kelder en dergelijke).

- **Funderingstechnieken**

Gladde geprefabriceerde palen en in de grond gevormde palen, zonder verbrede voet, zijn funderingstechnieken die het minste risico opleveren voor de kwaliteit van het grondwater.

Er zijn echter omstandigheden bekend waarbij gladde heipalen niet voldoen en andere technieken nodig zijn. Ook de lokale omstandigheden kunnen het nodig maken om andere technieken te gebruiken. Een te rigoureuus verbod kan betekenen dat bepaalde maatschappelijk gewenste activiteiten niet door kunnen gaan. Voor dit soort situaties is een alternatief beschikbaar: de schroefpaal. Hiermee wordt voorkomen dat deze activiteiten onnodig worden geblokkeerd.

- **Buisleidingen**

Transportleidingen vormen een belangrijke risicofactor vanwege potentiële lekkages. Er moet dus zoveel mogelijk worden voorkomen dat transportleidingen van (milieu)gevaarlijke stoffen een grondwaterbeschermingsgebied doorkruisen.

Gebouwen, wegen en andere werken

- **Verhardingen en gebouwen**

Verhardingen, zoals wegen en parkeerplaatsen, en gebouwen in grondwaterbeschermingsgebieden zijn tot nu toe aangemerkt als risico's en oorzaak van belasting van de bodem, zowel bij aanleg als gebruik.

Echter, niet de aanwezigheid van verhardingen en gebouwen op zichzelf, maar de keuze van bouwmaterialen en het gebruik brengen risico's en mogelijk bodembelasting met zich mee.

Het is niet nodig regels te stellen aan de constructie of vloeistofdichtheid van verhardingen. Wegen zijn berekend op de verkeersbelasting als gevolg van de verkeerstechnische eisen die aan de weg gesteld worden. Deze brengen met zich mee dat de wegen vloeistofdicht of vloeistofkerend zijn.

Het werkelijke risico wordt gevormd door het afstromend water. Regenwater dat van nature schoon is, kan onderweg verontreinigingen opnemen van (bijvoorbeeld) uitlogende bouwmaterialen en van het verkeer. Het afstromend water van wegen bevat zware metalen, PAK's en minerale olie; in het afstromend hemelwater van gebouwen komen onder andere opgelost koper en zink voor. Bij een calamiteit op de weg kan een grote hoeveelheid schadelijke stoffen in de berm komen. Bij ongecontroleerde infiltratie in de berm kan dit tot vervuiling van de bodem en het grondwater leiden. Generieke regelgeving beperkt dit risico onvoldoende, gelet op het bijzondere belang en de kwetsbaarheid van de drinkwatervoorziening.

Het aanleggen van een snelweg of een intensief te gebruiken (auto)weg in een grondwaterbeschermingsgebied introduceert een relatief groot risico op calamiteiten met mogelijk grote gevolgen en is

daarom in beginsel ongewenst. Een tracé buiten het grondwaterbeschermingsgebied heeft de voorkeur, gezien vanuit het belang van de drinkwatervoorziening. Als dat niet mogelijk is, kan met adequate voorzieningen (best bestaande technieken) het risico van de weg tot verwaarloosbaar teruggebracht worden. Een absoluut verbod op het aanleggen van wegen is daarom niet proportioneel, evenals voor woonwijken, individuele gebouwen en dergelijke. Een dergelijk verbod zou in de praktijk kunnen leiden tot grote druk om een grondwaterwinning te sluiten om daarmee het verbod op te heffen. De grondwaterbescherming werkt dan averechts: in plaats van het beschermen van het grondwater wordt de winning gesloten. Daarmee zou dit middel zijn doel voorbijschieten.

De POV is er daarom op gericht de resterende risico's van verhardingen en gebouwen verwaarloosbaar te maken, onder meer door het tegengaan van infiltratie van vervuild water en bescherming van afsluitende grondlagen.

Als handreiking aan de initiatiefnemer wordt hier verwezen naar het rapport "Afstromend wegwater" (Commissie Integraal Waterbeheer (CIW), Den Haag, 2002), waarbij aangetekend wordt dat later nieuwe inzichten kunnen ontstaan waardoor dit rapport achterhaald wordt.

De CIW komt - met het oog op de bodembescherming in het algemeen - tot een aantal maatregelen die zijn samengevat in een tabel (pagina 11 van de samenvatting). Die komen onder andere neer op het gebruik van ZOAB, periodiek reinigen van de vluchtstrook en het gecontroleerd infiltreren in de berm of buiten het kwetsbare gebied. Dit 'gecontroleerd infiltreren' wordt in het rapport nader toegeelicht. De CIW vervolgt dat het aan de provincies is om extra maatregelen te nemen met het oog op de bescherming van het drinkwater.

De door de CIW voorgestelde maatregelen moeten als een minimum beschouwd worden.

Voor intensief gebruikte wegen, zoals autosnelwegen en doorgaande (auto)wegen, met een relatief grote kans op incidenten, zijn zwaardere maatregelen nodig, zoals het gebruik van folies en afvoervoorzieningen in de wegbermen. Het opgevangen water wordt afgevoerd of met de best beschikbare technieken gezuiverd voordat het wordt geïnfiltrerd. Voor minder intensief bereden wegen zijn minder vergaande maatregelen nodig, mede afhankelijk van de kwetsbaarheid van het gebied. Voor kleine weggetjes is het uiteraard overbodig de bermen met folie in te pakken en het regenwater op het riool af te voeren. De CIW-aanpak van gecontroleerd infiltreren is hier afdoende.

Uiteindelijk beoordeelt het bestuursorgaan aan wie de melding gedaan wordt of de initiatiefnemer in die specifieke situatie voldoende maatregelen heeft getroffen.

- Diepinfiltratie

Bij diepinfiltratie wordt opgevangen hemelwater in watervoerende lagen gebracht, meestal enkele tientallen meters diep. Binnen de intrekgebieden van de drinkwatervoorziening vormt diepinfiltratie een groot risico, omdat het niet naleven van regels of het maken van fouten vergaande gevolgen heeft. Een eventuele verontreiniging kan immers zonder de reinigende werking (natuurlijke afbraak, adsorptie aan bodemdeeltjes) van een bodempassage direct in het watervoerende pakket doordringen. Een voorbeeld van een dergelijke fout is het verkeerd aansluiten van riolering of het lozen van vuil water op een hemelwaterkolk, waardoor vuil water in een hemelwaterriool terecht kan komen. Als dit water diep wordt geïnfiltrerd, kan dit een drinkwaterbron onbruikbaar maken.

De regelgeving voor het grondwater in het algemeen (generieke regelgeving) is niet toereikend waar het gaat om de zorg voor de drinkwatervoorziening omdat deze wel regels stelt aan diepinfiltratie, maar het onvoldoende mogelijk maakt om in kwetsbare gebieden diepinfiltratie volledig uit te sluiten. In de verordening is daarom een absoluut verbod voor diepinfiltratie van afstromend water opgenomen. Ook andere, meer incidenteel, voorkomende vormen van diepinfiltratie zijn in het algemeen niet toelaatbaar. Dat volgt uit de algemene zorgplichtbepaling.

- Parkeren zonder aaneengesloten verharding

Het risico op lekkage en afspoelen van schadelijke stoffen van motorvoertuigen is bij de huidige stand der techniek beperkt, maar niet verwaarloosbaar. Parkeren op onverharde terreinen, dat wil zeggen zonder aaneengesloten verharding, dus bijvoorbeeld op kale grond, gras, grind en steengranulaat, is ongewenst. Vaste parkeerplekken moeten daarom voorzien worden van een aaneengesloten verharding. Ook zijn er regels gesteld met betrekking tot afstromend water van verhardingen.

Bij een aaneengesloten verharding, zoals asfalt en strak gelegde straatklinkers, stroomt het merendeel of alle water af en kan dit worden opgevangen. Eventuele oliekkage wordt opgemerkt en opgevangen door de verharding en kan daarna kan worden opgevangen of uit het afstromend water worden gehaald.

Het risico op bodemverontreiniging neemt toe met de intensiteit van het parkeren. Een permanente parkeervoorziening op niet verhard terrein is daarom niet toegestaan. Het risico van kleinere parkeergelegenheden voor privégebruik wordt als verwaarloosbaar beschouwd. Voor kleinschalig privégebruik wordt daarom een uitzondering gemaakt. Voor grootschalig gebruik als parkeergelegenheid (bijvoorbeeld bij een evenemententerrein) zal een verharding (inclusief bijbehorende opvang en zuivering van afstromend water) moeten worden aangebracht.

- Begraafplaatsen

De bestaande regels met betrekking tot begraafplaatsen en uitstrooivelden zijn gehandhaafd.

- Gewasbeschermingsmiddelen

De bestaande regels met betrekking tot gewasbeschermingsmiddelen zijn gehandhaafd.

- Warmtetoevoeging en -onttrekking

Warmtetoevoeging en -onttrekking aan bodem en grondwater vindt vooral plaats om te besparen op het gebruik van niet vernieuwbare energiebronnen. Gebouwen en processen kunnen op een energiezuinige manier van koeling en verwarming worden voorzien door gebruik te maken van ondergrondse energieopslag. De techniek daarvoor is goed uitontwikkeld en wordt inmiddels op ruime schaal toegepast.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen open systemen (grondwatersystemen, KWO) en gesloten systemen (bodemwarmtewisselaars).

In open systemen wordt grondwater uit een watervoerend pakket op de ene locatie opgepompt, waarna het via een warmtewisselaar energie opneemt of afstaat, om vervolgens op een tweede locatie te worden geïnfiltreerd. Door in het warme seizoen grondwater op de eerste locatie op te pompen en te gebruiken voor koeldoeleinden en het daardoor opgewarmde grondwater op de tweede locatie te infiltreren ontstaat daar een "bel" van opgewarmd grondwater. Door omkering van de pomprichting in het koude seizoen kan de opgeslagen warmte worden gebruikt voor verwarmingsdoelen. Er ontstaat dus een warme en een koude bron in de ondergrond die wisselend worden gebruikt voor koeling en verwarming.

Een gesloten systeem werkt volgens het zelfde principe, maar hier wordt via een in de ondergrond aangelegd gesloten systeem van (kunststof) slangen of buizen warmte aan de bodem toegevoegd in de zomer en onttrokken in de winter. Het gesloten systeem is gevuld met een vloeistof (bijvoorbeeld glycol, water) .

De toepassing van deze systemen brengt risico's met zich mee voor de drinkwaterwinning. Opwarming van het grondwater kan leiden tot verandering van de chemische kwaliteit, er kan negatieve beïnvloeding optreden van de stromingsrichting van grondwater voor drinkwaterbereiding en er kunnen zich calamiteiten voordoen bij gebruik van vloeistoffen in gesloten systemen. Ook het boren in de bodem kan een bedreiging opleveren. Deze systemen zijn daarom niet toegestaan.

Het verbod op boren (artikel 7.8) houdt in feite al in dat bodemenergiesystemen niet geïnstalleerd mogen worden. Omwille van de duidelijkheid en vooral vanwege de reden voor het verbod is toch een bijzondere bepaling opgenomen. De reden voor het boorverbod (7.8) is vooral de boring zelf. De bepaling stelt voorwaarden aan de wijze van boren, waarbij het verbod voor de meeste situaties opgeheven wordt indien de boring wordt gemeld en bij die melding wordt aangegeven op welke wijze aan die regels wordt voldaan. De reden voor het verbod op bodemenergiesystemen ligt met name in het gebruik van die boring, zoals het risico van de gebruikte stoffen, verplaatsing van verontreiniging en temperatuurveranderingen in de bodem. Van het verbod van artikel 7.13 kan - anders dan bij het verbod op boren - geen ontheffing worden verleend. Het valt immers niet in te zien dat het algemeen belang de realisatie van een bodemenergiesysteem noodzakelijk zou maken.

- Verontreinigde bouwstoffen, grond en baggerspecie

Door het (her)gebruik van bouwstoffen, grond en bagger kan het grondwater dat wordt gebruikt voor de openbare drinkwaterwinning worden verontreinigd. Landelijke gebruiksregels zijn opgenomen in het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). In het Bbk worden voor diverse situaties "standaardnormen" vastgesteld. Bij de normstelling is het risico van verspreiding van verontreinigingen naar het grondwater dat voor de drinkwaterwinning is bestemd, niet specifiek in aanmerking genomen. Dergelijke risico's zijn echter niet bij voorbaat uit te sluiten. Tussen verschillende locaties kunnen de risico's afwijken, afhankelijk van onder andere de kwetsbaarheid van een gebied, reeds aanwezige functies, bodemopbouw, bodemsamenstelling, kwaliteit van het te storten materiaal, mobiliteit van verontreinigingen, mate van doorlatendheid van de (water)bodem en van het toegepaste materiaal en wijzigingen in milieuomstandigheden (zuurgraad en zuurstof). Dit vraagt in bepaalde gevallen om een locatiespecifieke benadering.

In grondwaterbeschermingsgebieden is het beleid erop gericht het bestaande beschermingsniveau minimaal in stand te laten (standstill) en zo mogelijk een verbetering van het beschermingsniveau te bereiken. Met het oog daarop geldt dat aanvoer van verontreinigende stoffen van buiten het grondwaterbeschermingsgebied dient te worden voorkomen. Daarmee wordt bereikt dat geen toename van verontreinigingen in het grondwaterbeschermingsgebied plaatsvindt.

Gelet op vorenstaande zijn in de POV de volgende regels opgenomen voor toepassing van bouwstoffen, grond en bagger in de grondwaterbeschermingsgebieden, aanvullend op de regels van het Bbk.

IBC-Bouwstoffen

In het Bbk wordt onderscheid gemaakt tussen vormgegeven bouwstoffen, niet-vormgegeven bouwstoffen en IBC-bouwstoffen. Vormgegeven bouwstoffen bestaan uit flinke brokken, bijvoorbeeld bakstenen, betonklinkers, asfaltbeton en heipalen. Voorbeelden van niet-vormgegeven bouwstoffen zijn assen en granulaten. Wanneer niet-vormgegeven bouwstoffen niet aan de norm voor ongeïsoleerde toepassing voldoen, dan kan de bouwstof mogelijk nog als IBC-bouwstof worden toegepast. IBC-bouwstoffen zijn niet-vormgegeven bouwstoffen die alleen mogen worden toegepast met isolatie-, beheers- en controle (IBC-)maatregelen, omdat het gebruik anders tot teveel emissies naar het milieu kan leiden.

De normen voor bouwstoffen bestaan uit maximale samenstellings- en emissiewaarden: samenstellingswaarden voor organische parameters en emissiewaarden voor anorganische parameters. De emissiewaarden zijn verschillend voor vormgegeven, niet-vormgegeven en IBC-bouwstoffen, vanwege de verschillen in uitlooeigenschappen. De samenstellingswaarden zijn voor de verschillende bouwstoffen gelijk.

In grondwaterbeschermingsgebieden worden schone (primaire) bouwstoffen toegestaan en bouwstoffen die voldoen aan de emissie- en samenstellingsnormen voor ongeïsoleerde toepassing. Toepassing van zwaarder verontreinigde bouwstoffen (IBC-bouwstoffen) is in grondwaterbeschermingsgebieden

den niet toegestaan.

Vanuit de optiek van de bescherming van de grondwaterkwaliteit zou het wellicht wenselijk zijn dat de aanvoer van verontreinigde bouwstoffen van buiten het grondwaterbeschermingsgebied geheel wordt verboden (standstill op gebiedsniveau). Omdat echter niet altijd voldoende schone bouwstoffen beschikbaar zijn - verhardingsmateriaal bijvoorbeeld bevat vaak lichte verontreinigingen - is dat niet realistisch.

De toepassing van andere bouwstoffen dan IBC-bouwstoffen is derhalve onder de voorwaarden van het Bbk in grondwaterbeschermingsgebied wel toegestaan.

Grond en baggerspecie (toepassingen tot 5.000 m³)

Op grond van het generieke beleid mag de toe te passen kwaliteit van grond of baggerspecie niet slechter zijn dan de kwaliteit van de ontvangende bodem. Onderscheiden worden de klassen Achtergrondwaarden, Wonen en Industrie voor landbodems en de klassen Achtergrondwaarden, klassen A en B, en Niet toepasbaar voor waterbodems.

Op basis van het gebiedsspecifieke kader van het Bbk kunnen gemeenten en waterschappen lokale normen vaststellen die hoger of lager zijn dan op basis van het generieke kader is toegestaan tot maximaal de interventiewaarden/saneringscriterium. Wanneer hogere lokale normen worden vastgesteld, is het mogelijk om grond/bagger toe te passen met een kwaliteit die slechter is dan de kwaliteit van de ontvangende (water)bodem, mits het gaat om gebiedseigen grond (uit het totale beheergebied).

Op grond van artikel 7.14 is in grondwaterbeschermingsgebieden de toepassing van grond en baggerspecie met de kwaliteit Achtergrondwaarden (schoon) toegestaan en onder voorwaarden klasse Wonen/klasse A. Voor de toepassing van verontreinigde grond of baggerspecie van de klasse Wonen/klasse A, moet aan 2 voorwaarden zijn voldaan. De eerste voorwaarde is dat de grond of baggerspecie afkomstig is uit hetzelfde grondwaterbeschermingsgebied om een toename van verontreinigingen op gebiedsniveau te voorkomen (standstill op gebiedsniveau). De tweede voorwaarde is dat geen verontreinigde grond (klasse Wonen/klasse A) op een schone (water)bodem (achtergrondwaarden) mag worden toegepast (standstill op lokaal niveau).

Grootschalige toepassing van grond en baggerspecie (meer dan 5.000 m³)

Het toetsingskader voor grootschalige toepassingen conform artikel 63 van het Bbk (minimale omvang van 5.000 m³ en een minimale laagdikte van 2 m) kent naast de achtergrondwaarden (schoon) ook emissiewaarden en emissietoetswaarden voor zware metalen. Bij grootschalige toepassing van grond en baggerspecie op landbodem mag de kwaliteitsklasse Industrie niet worden overschreden. Bij grootschalige toepassing van grond in oppervlaktewater mag de kwaliteitsklasse Industrie en de Interventiewaarden voor waterbodems niet worden overschreden en bij toepassingen van bagger mogen de Interventiewaarden voor waterbodems niet worden overschreden. Het toetsingskader voor grootschalige toepassingen is daarmee ruimer, soepeler dan het generiek en gebiedsspecifiek toetsingskader van het Bbk.

Voor grootschalige toepassing in beschermingsgebieden voor de drinkwaterwinning is het toetsingskader voor grootschalige toepassingen in het Bbk niet geschikt. Juist bij toepassing van grote hoeveelheden grond en bagger, in soms diepe putten, is vanwege de risico's voor de kwaliteit van het grondwater een strikter toetsingskader noodzakelijk.

Daarom is bepaald dat grootschalig toe te passen verontreinigde grond of baggerspecie de klasse Wonen/klasse A niet mag overschrijden en uit het gebied afkomstig moet zijn en dat door de wijze van toepassing en de te treffen voorzieningen en maatregelen de risico's op verontreiniging van het grondwater voor de betreffende drinkwatervoorziening niet toenemen.

Met name bij grootschalige toepassingen (voor onder water) kan ernstiger schade ontstaan als ernstig verontreinigd materiaal illegaal wordt gestort of zich calamiteiten voordoen. Er zal gedurende de duur van het project dan ook een grote handhavingsinspanning moeten worden geleverd om te voorkomen dat ernstig verontreinigde grond of baggerspecie wordt toegepast. Daarom wordt ook de aanvoer van grote hoeveelheden niet-schone grond van buitenaf verboden.

Grootschalige toepassing in een grondwaterbeschermingsgebied dient niet alleen op grond van het Bbk te worden gemeld aan het meldpunt bodemkwaliteit, maar ook dient daarvan op grond van de regeling in de verordening een melding te worden gedaan. De melding moet de resultaten bevatten van locatiespecifiek onderzoek waarmee wordt aangetoond dat door de wijze van toepassing en de te treffen voorzieningen en maatregelen de risico's op verontreiniging van het grondwater voor de desbetreffende drinkwatervoorziening niet toenemen. Deze melding maakt preventief toezicht mogelijk. Op de melding zijn de procedureregels van artikel 7.20 van toepassing.

Opgemerkt wordt nog dat de hiervoor beschreven regeling voor de grootschalige toepassing niet betrekking heeft op toepassing binnen een inrichting. Ingevolge het bepaalde onder 28.3 van het Besluit omgevingsrecht zijn "inrichtingen voor zover het betreft toepassingen van bouwstoffen, grond of baggerspecie waarop het Besluit bodemkwaliteit van toepassing is en waarin wordt gehandeld in overeenstemming met de bepalingen van dat besluit" geen inrichtingen die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken als bedoeld in artikel 1.1, derde lid, van de Wet milieubeheer. Indien echter de bepalingen van het Besluit bodemkwaliteit niet worden nageleefd, is er wel sprake van een inrichting en wel van een inrichting voor het storten van afvalstoffen of het anderszins op of in de bodem brengen van afvalstoffen (categorie 28, punt 28.1, van het Besluit omgevingsrecht). Een dergelijke inrichting is in grondwaterbeschermingsgebied niet toegelaten (artikel 7.7.7, juncto bijlage I).

Verspreiding baggerspecie

Voor verspreiding van baggerspecie vanuit watergangen over aangrenzende percelen biedt het Besluit bodemkwaliteit voldoende bescherming. Dit kan worden toegestaan in de grondwaterbeschermingsgebieden, conform de eisen van het Bbk.

4.2.5, Verbodszone diepe boringen

In een verbodszone diepe boringen bevinden zich tussen het maaiveld en het watervoerende pakket waaraan het grondwater wordt onttrokken, zodanige beschermende bodemlagen dat met een beperkte regeling kan worden volstaan.

Een verbod op het oprichten en in gebruik hebben van inrichtingen of de uitvoering van activiteiten die zich bovengronds afspelen is niet nodig omdat de generieke wetgeving, toepassing van de NRB en in aanvulling daarop de bijzondere zorgplicht voldoende bescherming bieden.

Wel zijn er regels nodig om de scheidende lagen boven het watervoerende pakket van drinkwaterwinning zo min mogelijk te verstoren. Het gaat daarbij om regels voor boorputten en grond- of fundeeringswerken en om regels voor bodemenergiesystemen (warmtetoevoeging en – onttrekking). Deze regels gelden ook in grondwaterbeschermingsgebieden en worden in artikel 7.14 van toepassing verklaard voor de verbodszones diepe boringen. Daarbij is wel bepaald dat de verboden niet van toepassing zijn als het grondwater waaruit het drinkwater wordt gewonnen, niet wordt bereikt. Dit is het geval als de activiteit niet dieper gaat dan de voor dat gebied op kaart aangegeven maximale diepte.

4.2.6, Uitvoerbaarheid

- Meldingen

Voor de handhaving van de in deze verordening gestelde regels is het van groot belang dat het bevoegd gezag tijdig informatie ontvangt over het voornemen om activiteiten uit te voeren die risico's voor de kwaliteit van het grondwater met zich mee brengen. Daarom is daarvoor een informatieverplichting in de verordening opgenomen. Hoewel ook het streven van de provincies er op is gericht zo min mogelijk administratieve lastendruk te veroorzaken, is het belang van een goede bewaking van de grondwaterkwaliteit zo zwaarwegend dat aan deze informatieverplichting niet valt te ontkomen. Bedacht moet worden dat al een geringe verontreiniging ernstige gevolgen kan hebben voor de kwaliteit van het grondwater en daarmee voor de drinkwatervoorziening.

Het kan zijn dat voor de activiteit waarvoor een melding moet worden gedaan, op grond van andere regelgeving al een melding moet worden gedaan. Dat kan zijn op grond van artikel 32 of artikel 42 van het Besluit bodemkwaliteit. Het ligt voor de hand dat in een dergelijk geval de meldingen dan zoveel mogelijk tegelijkertijd worden gedaan. Wel zullen daarbij in ieder geval de termijnen en inhoudelijke eisen die in de verordening worden gesteld in acht moeten worden genomen.

De regeling van de melding in de Provinciale omgevingsverordening is als volgt.

De melding wordt uiterlijk 9 weken voor de uitvoering gedaan. De melding bevat een beschrijving van de activiteit en de bodembeschermende voorzieningen en maatregelen.

Na ontvangst van de melding wordt onverwijld een afschrift van de melding aan het drinkwaterbedrijf gezonden. Binnen 6 weken na ontvangst stuurt het bestuursorgaan een brief waarin het aangeeft of het verwacht dat de activiteit waarvan melding wordt gedaan, gezien de ontvangen gegevens zal voldoen aan de gestelde regels. Het is onzeker of het geven van een dergelijke verwachting moet worden aangemerkt als het nemen van een besluit. Enerzijds kan de mededeling worden aangemerkt als een niet bindende beoordeling van de activiteit in vooroverleg. Anderzijds is er jurisprudentie dat de mededeling die een oordeel geeft over de aanvaardbaarheid van een activiteit, moet worden aangemerkt als een besluit, waartegen bezwaar en beroep open staat.

Als de gegevens in de melding voor een beoordeling van de te nemen maatregelen onvoldoende zijn, kan met overeenkomstige toepassing van artikel 4:5 Awb om aanvullende gegevens worden gevraagd.

De termijn waarbinnen het bestuursorgaan moet reageren is 6 weken. Bij overschrijding van de termijn wordt het oordeel van het bestuursorgaan geacht positief voor de melder te zijn. Als om aanvullende gegevens wordt gevraagd, wordt de termijn van 6 weken opgeschort (artikel 4:15 Awb).

Op grond van artikel 7.20, vierde lid, moet de aanvang van de daadwerkelijke uitvoering van de werkzaamheden minimaal 2 weken voor de uitvoering van de werkzaamheden schriftelijk aan het bestuursorgaan worden gemeld. Deze schriftelijke melding is ook toegestaan via een e-mail of fax.

- Ontheffingen

De strikte regelgeving ter bescherming van de grondwaterkwaliteit kan ertoe leiden dat een activiteit met een groot maatschappelijk belang op grond van de verordening niet kan worden toegelaten. Onder bijzondere omstandigheden kan het gewenst zijn dat dat toch gebeurt als het algemeen belang dat met uitvoering van de activiteit is gediend zwaarder weegt dan het - naar mag worden aangenomen beperkte - risico op grondwaterverontreiniging. Voor deze bijzondere situaties is in de verordening een regeling opgenomen. Van een in de verordening opgenomen verbod kan ontheffing worden verleend indien het algemeen belang de uitvoering van de activiteit waarop het verbod betrekking heeft, noodzakelijk maakt. Dat zal bijvoorbeeld het geval kunnen zijn als een voor de gemeenschap zeer belangrijke infrastructurele voorziening moet worden aangelegd en de bepalingen van de verordening daaraan in de weg staan. De mogelijkheid van ontheffing is niet bedoeld om een afweging te maken tussen het enkele belang van een individuele aanvrager en het belang van de bescherming van de grondwaterkwaliteit.

De ontheffing wordt verleend door gedeputeerde staten. Afdeling 3.4 van de Awb is van toepassing op

de voorbereiding van de ontheffing (artikel 1.3, vierde lid, Wm).

Voor de ontheffing geldt dat voorschriften moeten worden opgelegd die de hoogst mogelijke bescherming voor de kwaliteit van het grondwater bieden. Dat betekent dat de beste milieupraktijken en de best beschikbare technieken dienen te worden toegepast.

- Handhaving

Voor activiteiten buiten inrichtingen is gedeputeerde staten het bestuursorgaan dat met de handhaving is belast.

Overtreding van de rechtstreeks werkende bepalingen van de verordening is een economische delict.

4.2.7, Overgangsrecht

In de verordening is overgangsrecht opgenomen voor inrichtingen en activiteiten die ten tijde van de inwerkingtreding van deze regeling legaal, dat wil zeggen in overeenstemming met de op dat moment geldende regels van de POV, in werking zijn respectievelijk worden uitgevoerd.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 1.1, Begripsbepaling

In het artikel zijn uitsluitend omschrijvingen opgenomen van begrippen die zonder een dergelijke omschrijving onduidelijk zouden kunnen zijn. Van een aantal begrippen is geen omschrijving opgenomen omdat deze begrippen al gedefinieerd zijn in de Wet milieubeheer en op grond van de tekst van artikel 1.1 ("In deze wet en de daarop berustende bepalingen ...") geldt die definitie "automatisch" ook voor de verordening.

- Onderdeel j

Onder "grond- of funderingswerkzaamheden" wordt elk werk in de bodem verstaan. Naast de expliciet (ter vermijding van misverstanden) in het artikel genoemde voorbeelden, kan bijvoorbeeld ook gedacht worden aan het plaatsen van kleischermen.

- Onderdeel t

In dit onderdeel is aangegeven wat onder "schadelijke stof" moet worden verstaan. Het is een ruim begrip waarvan in de POV is aangegeven wat hieronder in elk geval moet worden verstaan.

- Onderdeel y

Voor begrippen die gedefinieerd zijn in de Wet bodembescherming of een daarop gebaseerde regeling, geldt - anders dan voor begrippen die in artikel 1.1. van de Wet milieubeheer zijn omschreven - niet dat deze automatisch ook gelden voor de verordening. Ter vermijding van onduidelijkheid is daarom een aantal begrippen met een verwijzing naar het Besluit bodemkwaliteit en de Regeling bodemkwaliteit gedefinieerd.

Artikel 7.3, Zorgplicht

De zorgplichtbepaling van artikel 7.3 is een uitwerking van de algemene zorgplichtbepaling voor het milieu die is opgenomen in artikel 1.1a van de Wet milieubeheer.

De uitzonderingen in het derde lid zijn in de verordening opgenomen om te voorkomen dat de bepaling betrekking zou hebben op een onderwerp waarin een wet in formele zin al voorziet of in een onderwerp dat uitdrukkelijk voor de provinciale wetgever is uitgesloten. Indien deze beperkingen niet zouden worden opgenomen, bestaat het risico dat de bepaling in zijn geheel onverbindend is.

De bepalingen waarnaar wordt verwezen, zijn de zorgplicht voor stoffen, preparaten en genetisch gemodificeerde organismen (artikel 9.2.1.2 Wet milieubeheer), de zorgplicht met betrekking tot afvalstoffen (artikel 10.1 Wet milieubeheer) en de zorgplicht met betrekking tot de bodem (artikel 13 Wet bodembescherming).

De voorheen geldende POV bevatte een vergelijkbare bepaling.

Artikel 7.5, Activiteiten buiten inrichtingen

De regeling voor waterwingebieden beoogt een optimale bescherming zowel van het voor drinkwater bestemde grondwater als van de bodem waarvan het te winnen grondwater deel uitmaakt. Daarom is elke handeling die er toe kan leiden dat schadelijke stoffen die zijn bedoeld in het eerste lid, onder a, in het grondwater komen, verboden. In het tweede lid zijn expliciet enkele stoffen genoemd die in het wingebied niet aanwezig mogen zijn, omdat zonder een dergelijke bepaling twijfel zou kunnen bestaan of zij wel onder het gestelde in het eerste lid, onder a, vallen. Het gaat in het tweede lid niet om een limitatieve opsomming.

Het verbod op het oprichten van bebouwing volgt uit het stand-still-beginsel, dat hier met zich meebrengt dat er geen toename van bebouwing in het waterwingebied dient te zijn. Bestaande bebouwing valt overigens onder het overgangsrecht; herbouw is dus wel mogelijk.

In het vierde lid zijn enkele handelingen van het in het eerste lid opgenomen verbod uitgezonderd. De redenen daarvoor zijn divers. Sommige handelingen zijn in een wingebied noodzakelijk voor de waterwinning. Dat geldt voor het oprichten van boorputten en controleputten. Andere handelingen worden toegestaan omdat een verbod daarvan onevenredig grote nadelen met zich mee zou brengen, bijvoorbeeld het onderhoud van rioleringen en wegen, en gladheidbestrijding. Weer andere handelingen kunnen worden toegelaten als sprake is van geringe hoeveelheden (kleinschalig gebruik van stoffen). Het begrip geringe hoeveelheid is afhankelijk van het gebruik ter plaatse. Er moet worden gedacht aan hoeveelheden die in elk huishouden aanwezig zijn. Verder moet de stof worden opgeslagen in een deugdelijke verpakking en zijn beschermd tegen weersinvloeden. Een deugdelijke verpakking is een verpakking die geschikt is om de stof te bevatten en voldoende bescherming biedt tegen verontreiniging van de bodem. Beschermd tegen invloeden van weersomstandigheden betekent dat weersomstandigheden geen invloed op de stof of de verpakking mogen hebben waardoor de stof mogelijk in of op de bodem kan komen.

Artikel 7.10, Gebouwen, wegen en nadere verhardingen

- Eerste en tweede lid

Door uitloging van dakmaterialen (zoals bitumen, koper), hemelwaterafvoeren (zink) of anderszins mogen geen verontreinigingen aan de bodem worden toegevoegd. Indien niet-uitlogende materialen zijn gekozen of de materialen zodanig duurzaam zijn behandeld (én onderhouden!) dat hieruit geen stoffen uitlogen, kan het hemelwater zonder bezwaar infiltreren. Onder afstromend (ook wel: afvloeiend) water wordt in ieder geval verstaan hemelwater, bluswater en waswater. Het betreft hier de oppervlakkige infiltraties. Het (geforceerd) dieper lozen van het water is niet toegestaan.

Bij het gebruik van een gescheiden rioolstelsel, zeker indien hierin het water van meerdere gebouwen wordt verzameld, bestaat altijd de mogelijkheid dat onbedoeld verontreiniging in het hemelwater terecht komt. Infiltratie moet hier plaatsvinden via een doelmatig werkende zuiveringsvoorziening (waaronder ook Wadi's worden begrepen), ingericht volgens de laatste stand der techniek. Daaronder wordt verstaan dat de zuiveringsvoorziening zodanig werkt dat de verontreinigingen uit het water worden verwijderd en het water voldoet aan de streefwaarden voor drinkwater. Het systeem zal overigens ook moeten voldoen aan de eisen die zijn gesteld in de artikel 7 tot en met 9 van het Lozingenbesluit bo-

dembescherming

Het staat de initiatiefnemer in beginsel vrij zelf het middel (de zuiveringsvoorziening) te kiezen, zo lang dit doel maar bereikt wordt. Bij de melding van de activiteit zal het bevoegd gezag beoordelen of met het in te zetten middel de drinkwaterwinning effectief beschermd wordt.

Diepinfiltratie van het afstromend water is niet toegestaan op grond van het tweede lid.

- Derde lid

Voor een toelichting op de bepaling over het parkeren op onverhard terrein wordt verwezen naar paragraaf 4.2.4 (gebouwen, wegen en andere werken) van deze toelichting.

Artikel 7.14, IBC-bouwstoffen, verontreinigde grond en baggerspecie

In het derde lid, onder c, is een regeling opgenomen voor grootschalige toepassing van grond of baggerspecie. Volgens artikel 63 van het Besluit bodemkwaliteit gaat het bij grootschalige toepassingen om toepassing van grond of baggerspecie in een laagdikte van minimaal 2 m en een minimale omvang van 5.000 m³ en om toepassingen in nader omschreven situaties. Bij grootschalige toepassingen in de PMV gaat het om alle toepassingen van grond en bagger in een omvang van meer dan 5.000 m³.

Ingevolge het vierde lid dienen de toepassingen genoemd onder a, b en c te worden gemeld aan gedeputeerde staten (artikel 5.5.3, derde lid). Dat geldt ook indien een melding op grond van het Besluit bodemkwaliteit aan de minister is voorgeschreven (artikel 42 Besluit bodemkwaliteit), omdat de termijn voor die melding zo kort is (5 dagen) dat de provincie bij een doormelding onvoldoende gelegenheid heeft om toezicht op de voorgenomen toepassing uit te oefenen.

Artikel 7.18, Relatienotagegebied

De in dit artikel opgenomen beperking van de werkingssfeer van de verordening betreft gebieden die door de minister van VROM en de minister van Landbouw gezamenlijk op grond van artikel 1.2, vijfde lid, van de Wet milieubeheer zijn aangewezen. Van deze aanwijzingsmogelijkheid is tot op heden geen gebruik gemaakt.

5. WIJZIGEN VAN HET GRONDWATERBESCHERMINGSGBIED DRENTSCHE AA

In het grondwaterbeschermingsgebied Drentsche Aa gelden regels met betrekking tot de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen en het gebruik van de hiervoor bestemde spuitmachines. Via de regeling in de POV wordt getracht te voorkomen dat gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater van de beek komen en daardoor de winning van het Waterbedrijf Groningen bedreigen. De bescherming van de POV is gericht op de permanent watervoerende waterlopen. Uit controle in het veld is gebleken dat de nu op kaart aangegeven waterloop deel uitmaakt van de beek maar niet is aangewezen in de POV. Met deze wijziging wordt deze waterloop alsnog aangewezen.

6. WIJZIGEN ARTIKEL 10.4: OPNEMEN KAART GEMIDDELDE OVERSTROMINGSKANSEN

In artikel 10.4 is in het derde lid aangegeven dat bij de verordening een kaart wordt opgenomen waarop voor de verschillende te onderscheiden gebieden als bedoeld in het tweede lid, de norm staat aangegeven van de bergings- en afvoercapaciteit van de regionale wateren. De kaart is samengesteld uit informatie die van de verschillende waterschappen is ontvangen.

Deze verplichting vloeit voort uit artikel 2.8 van de Waterwet. Voor verschillende gebieden worden normen gegeven waarbij de kans op wateroverlast als gevolg van grote hoeveelheden neerslag is gerelateerd aan het landgebruik en de te verwachten schade hierbij. Basis voor de normering is het grondgebruik. Daarin wordt onderscheidt gemaakt in stedelijk gebied, waarvoor een norm van 1 keer

per 100 jaar geldt voor de doeleinden bebouwing, hoofdinfrastructuur en spoorwegen. Buiten het stedelijk gebied geldt een norm van 1 : 10 voor grasland, 1 : 25 voor akkerbouw en 1 : 50 voor intensieve vormen van landbouw, zoals glastuinbouw en boomteelt. Deze normen zijn adviesnormen. Lokaal kan daarvan worden afgeweken. In het algemeen is uitgegaan van het gemiddelde grondgebruik per peilvak. Op de kaart is aangegeven welke normen voor welke gebieden gelden.

7, AANPASSING INDELING POV

Als gevolg van de nu voorliggende wijziging van de POV komt een aantal hoofdstukken te vervallen (4 en 5) en wordt een hoofdstuk (5) opnieuw ingevuld. Daarnaast ligt het in de verwachting dat bij een volgende wijziging van de POV een hoofdstuk met betrekking tot de ruimtelijke ordening in de POV zal worden opgenomen. Dit was voor ons aanleiding de indeling aan te passen. Hierbij is voor het onderdeel ruimtelijke ordening ook een nieuw deel ingevoegd. Hierna is een vergelijking opgenomen tussen de bestaande en de nieuwe indeling van de POV.

Bestaand

DEEL I, ALGEMEEN

Hoofdstuk 1, Begripsbepalingen

Hoofdstuk 2, Inspraak

Hoofdstuk 3, [Vervallen]

Hoofdstuk 4, Geluidhinderdienst Drenthe

Hoofdstuk 3., Ruimtelijke ordening [gereserveerd]

DEEL II, MILIEU

Hoofdstuk 5, Afvalstoffen

Hoofdstuk 6, Bodemsanering

Hoofdstuk 7, Gebieden

DEEL III, NATUUR EN LANDSCHAP

Hoofdstuk 8, Ontgrondingen

Hoofdstuk 9, Vaarverbod Drentsche Aa

DEEL IV, WATER

Hoofdstuk 10, Water

Hoofdstuk 11, [Vervallen]

DEEL V, WEGEN EN WATERWEGEN

Hoofdstuk 12, Wegen en waterwegen

DEEL VI, OVERIGE BEPALINGEN

Hoofdstuk 13, Vergoeding van schade en kosten

Hoofdstuk 14, Handhaving

Hoofdstuk 15, Overgangs- en slotbepalingen

Nieuw

DEEL I, ALGEMEEN

Hoofdstuk 1, Begripsbepalingen

Hoofdstuk 2, Inspraak

DEEL II, RUIMTELIJKE ORDENING

DEEL III, MILIEU

Hoofdstuk 4, [Vervallen]

Hoofdstuk 5, Warmte- en koude opslag

Hoofdstuk 6, Bodemsanering

Hoofdstuk 7, Gebieden

DEEL IV, NATUUR EN LANDSCHAP

Hoofdstuk 8, Ontgrondingen

Hoofdstuk 9, Vaarverbod Drentsche Aa

DEEL V, WATER

Hoofdstuk 10, Water

Hoofdstuk 11, [Vervallen]

DEEL VI, WEGEN

Hoofdstuk 12, Wegen

DEEL VII, OVERIGE BEPALINGEN

Hoofdstuk 13, Vergoeding van schade en kosten

Hoofdstuk 14, Handhaving

Hoofdstuk 15, Overgangs- en slotbepalingen